

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Bedömning i Idrott och Hälsa

– En studie om vilka kvalitéer bedömningen grundas på i skolans tidigare år.

Gustav Elowson och Kristian Loodh

Examensarbete 10p, LAU 370

Handledare: Bengt Jacobsson och
Marie Carlsson

Examinator: Toivo Burlin

Rapportnummer: VT08-1194-3

Abstrakt

Examensarbete inom lärutbildningen, Göteborgs Universitet

Titel: Bedömning i Idrott och Hälsa – En studie om vilka kvalitéer bedömningen grundas på i skolans tidigare år.

Författare: Gustav Elowson och Kristian Loodh

Termin och år: VT -08

Kursansvarig institution: Sociologiska institutionen

Handledare: Bengt Jacobsson och Marie Carlsson

Examinator: Toivo Burlin

Rapportnummer: VT08-1194-3

Nyckelord: Idrott och Hälsa, Bedömning, Hälsa, Idrott

Problem, Syfte och Frågeställningar

Vi har under pågående utbildning saknat genomgång av bedömningsfrågan i ämnet idrott och hälsa då det upplevs som ett komplext och svåröverskådligt ämne. Bedömning inom idrott och hälsa baseras till största del på praktiska istället för teoretiska moment och det är i hög grad upp till den enskilda pedagogen att utforma ett bedömningsunderlag utifrån de rådande styrdokumenterna.

Det övergripande syftet med vårt arbete var att undersöka vilka kvalitéer som idag premieras vid bedömning av elever i ämnet idrott och hälsa i slutet av det 5:e skolåret. Vidare att se vilka kvalitéer eleverna själva anser vara viktiga att bli bedömda på, samt att få en klarare bild av begreppen "hälsa" och "idrott" ur ett elev/läraperspektiv.

Frågeställningar för undersökningen:

- Vilka bedömningsgrundande kvalitéer anser lärarna ha störst respektive minst betydelse vid bedömning i ämnet Idrott och hälsa?
- Vilka av kvalitéerna anser eleverna ha störst respektive minst betydelse när de blir bedömda i Idrott och hälsa?
- Hur resonerar elever och lärare kring begreppet idrott?
- Hur resonerar elever och lärare kring begreppet hälsa?
- Vilka moment i ämnet Idrott och hälsa anser elever och pedagoger vara viktigast?

Metod

Vår metod bestod av en enkät till elever och en enkät samt intervjufrågor till idrottspedagoger. Elev och pedagogenkäten var utformad med samma grundfrågor vilka utformades efter vårt syfte och frågeställningar samt utifrån nuvarande kursplan inom idrott och hälsa. Intervjufrågorna var personliga och till viss del även berörda i enkäten. Svaren vi fick under intervjuerna blev en fördjupning med förklaring till varför pedagogerna hade tagit den egna ståndpunkten i bedömningsfrågan.

Resultat

Utifrån resultaten kan vi se att simningen samt elevernas beteende av lärarna värderats högst ur bedömningssynpunkt. Detta trots att inga beteenderelaterade kvalitéer nämns i samband med bedömning i kursplanen för idrott och hälsa. De helt klart lägst prioriterade kvalitéerna var de som innefattas i idrottsaktiviteter, med undantag för simningen. Även eleverna värderade de beteenderelaterade kvalitéerna som viktigast att bli bedömda på och de idrottsliga kvalitéerna som minst viktiga.

I resultatet kan vi se att både elever och lärare var oense om vad som innefattar "idrott" respektive "hälsa" i en stor del av de moment som ingår i ämnet.

Förord

Vi vill tacka vår handledare Bengt Jakobsson och extrahandledare Marie Carlsson för stöd och vägledning under arbetets gång.

Ett stort tack vill vi även ge till de elever och pedagoger som givit oss sina åsikter i enkäter och intervjuer vilket gjort undersökningen möjlig.

Vi vill även passa på att tacka Christina Lundborg Ohlsson som bidragit med relevanta litteraturtips och belånat oss böcker.

Till sist tackar vi våra nära och kära som stått ut med och stöttat oss i skrivarprocessen.

Innehållsförteckning

ABSTRAKT	I
FÖRORD	II
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	III
1. INLEDNING	1
1.1 SYFTE.....	2
1.2 FRÅGESTÄLLNINGAR	2
1.3 AVGRÄNSNINGAR.....	2
2. BAKGRUND	3
2.1 HISTORISKT PERSPEKTIV PÅ IDROTTSÄMNET I SVERIGE	3
2.2 TIDIGARE KURSPLANER I IDROTT OCH HÄLSA	4
2.2.1 Lgr 62	4
2.2.2 Lgr 69.....	4
2.2.3 Lgr 80.....	5
2.3 NUVARANDE KURSPLAN I IDROTT OCH HÄLSA	6
3. TEORETISK ANKNYTNING – TIDIGARE FORSKNING	8
3.1 SOCIOKULTURELLT PERSPEKTIV	8
3.2 BEDÖMNING INOM IDROTT OCH HÄLSA	9
3.3 BEGREPPEN ”IDROTT” OCH ”HÄLSA” I ÄMNET IDROTT OCH HÄLSA.....	11
3.3.1 Hälsa som begrepp.....	11
3.3.2 Idrott som begrepp.....	12
4. METOD	14
4.1 VAL AV METOD	14
4.1.1 Enkäter	14
4.1.2 Pilotstudie.....	15
4.1.3 Intervjuer.....	16
4.1.4 Urvalsgrupp.....	17
4.1.5 Genomförande.....	18
4.1.6 Bortfall.....	18
4.1.7 Bearbetning av insamlat material	18
4.1.8 Reliabilitet	19
4.1.9 Validitet	19
4.1.10 Etiska principer	20
4.1.11 Generaliserbarhet.....	20
5. RESULTATREDOVISNING	21
5.1 ELEVER	21
5.2 LÄRARE.....	24
5.2.1 Enkät.....	24
5.2.2 Intervjuer	27
6. DISKUSSION	30
7. KÄLLFÖRTECKNING	36
LITTERATUR.....	36
ELEKTRONISKA KÄLLOR	38
RAPPORTER.....	38
8. BILAGOR	39
BILAGA 1 - ELEVENKÄT	39
BILAGA 2 – PEDAGOGENKÄTEN	44

BILAGA 3 – INTERVJUFRÅGOR TILL IDROTTPEDAGOGER	49
BILAGA 4 – BREV TILL REKTORER.....	50
BILAGA 5 – BREV TILL KLASSFÖRESTÅNDARE/VÅRDNADSHAVARE	51

1. Inledning

Under kursen idrott och hälsa (med fokus på barn 6-12 år) som vi läste tillsammans på lärarutbildningen uppstod ett gemensamt intresse för de dilemman som rör bedömning och betygsättning inom ämnet. Eftersom det råder viss oenighet mellan forskarna när det gäller bedömningsprocessen i idrott och hälsa samt att det inte finns några klara bedömningskriterier, uppfattade vi det som ett problem i vår framtida profession som lärare. Bedömning inom idrott och hälsa baseras till största del på praktiska istället för teoretiska moment och det är i hög grad upp till den enskilda pedagogen att utforma ett bedömningsunderlag utifrån de rådande styrdokument. Grundskolans kursplan i idrott och hälsa uppfattar vi vara ganska "luddig" då det råder brist på konkreta uppnåendemål och tydliga bedömningsgrunder. Våra erfarenheter från tidigare anställningar, praktik samt diskussioner under utbildningen visar även på att bedömningen i idrott och hälsa varierar från skola till skola då det finns stora tolkningsmöjligheter i den nuvarande kursplanen. Enligt skollagen skall dock utbildningen inom varje skolform vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas och normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen (Skolverket 2006, Lpo94).

Undersökningen handlar om bedömning av elever i grundskolans lägre åldrar eftersom det går i linje med vår utbildning. Vi kommer i undersökningen utgå ifrån kursplanens uppnåendemål för årskurs 5 i idrott och hälsa. Dagens uppnående mål i år 5, vilka är riktlinjerna för den bedömning som sker i skolorna bygger inte så mycket på prestation som tidigare. Detta faktum gjorde oss intresserade och många frågor uppstod, till exempel: Vad anser eleverna själva ha störst betydelse när de blir bedömda? Vilka kvalitéer grundar idrottslärarna sin bedömning på? I undersökningen kommer vi att utgå från ett sociokulturellt kunskapsperspektiv.

Enligt kursplan och betygskriterier i idrott och hälsa skall ämnet idrott och hälsa syfta till att utveckla elevernas fysiska, psykiska och sociala förmåga samt ge kunskaper om den egna livsstilens betydelse för hälsan. Larsson (2007.b) menar att utifrån de allmänna formuleringarna i kursplanen måste varje idrottslärare göra sig en tydlig bild av vad det innebär att utvecklas fysiskt, psykiskt och socialt samt kunna urskilja om det sker en utveckling hos eleverna. Även begrepp som hälsa och livsstil måste av varje lärare tydliggöras för att kunna avgöra vilka kunskaper eleven behöver för att förstå hur livsstilen påverkar den egna hälsan.

För att ytterligare få kunskaper om vad hälsa innebär för ämnet vill vi i undersökningen även försöka få en bild av vilka moment inom ämnesundervisningen elever och pedagoger förknippar med hälso- respektive idrottsbegreppen samt dess betydelse för ämnet. Även i den här frågan kändes det relevant att även få med ett elevperspektiv.

I och med en ökad förståelse för vad elever anser vara viktiga kvalitéer inom idrott och hälsa samt en tydligare och mer nyanserad bild av begreppen "idrott" och "hälsa" tror vi att man som framtida idrottslärare får en bättre uppfattning om ämnets syfte och mål och därigenom en större förståelse för vad som ska bedömas. Annerstedt (2001) skriver att ämnet under senare år har fått en annan karaktär då hälsa och livsstil fått betydligt större fokus. Det är upp till lärarna att för eleverna legitimeras ämnets roll och att få dem att inse att undervisningen syftar till ett livslångt lärande. Misslyckas vi med detta, kommer ämnet idrott och hälsa inte längre finnas med som ett obligatoriskt ämne i skolans verksamhet.

Vår förhoppning är att studien kommer ge oss en djupare inblick i den komplexitet vi upplever finns vid bedömning av elever i ämnet Idrott och hälsa och vi tror att studien kommer att hjälpa oss med ytterligare erfarenhet och kunskap i vår framtida profession som idrottslärare då vi nu får en möjlighet att fördjupa oss i denna problematik.

1.1 Syfte

Övergripande syfte är att undersöka vilka kvalitéer som idag premieras vid bedömning av elever i ämnet idrott och hälsa i slutet av det 5:e skolåret. Vi vill också undersöka vilka kvalitéer eleverna själva anser vara viktiga att bli bedömda på i ämnet idrott och hälsa. Vidare är syftet att få en klarare bild av begreppen ”hälsa” och ”idrott” ur både ett elev och lärarperspektiv.

1.2 Frågeställningar

Följande frågeställningar har varit centrala i studien.

- Vilka bedömningsgrundande kvalitéer anser lärarna ha störst respektive minst betydelse vid bedömning i ämnet Idrott och hälsa?
- Vilka av kvalitéerna anser eleverna ha störst respektive minst betydelse när de blir bedömda i Idrott och hälsa?
- Hur resonerar elever och lärare kring begreppet idrott?
- Hur resonerar elever och lärare kring begreppet hälsa?
- Vilka moment i ämnet Idrott och hälsa anser elever och pedagoger vara viktigast?

1.3 Avgränsningar

I undersökningen har vi valt att begränsa oss till elever i grundskolans tidigare år, närmare bestämt år 6. Det kändes nödvändigt och mest relevant då målgruppen ligger i linje med vår utbildning. Detta medförde också att vi inte fokuserar på betygsfrågan utan avgränsar oss till bedömning då betyg ges först i år 8.

2. Bakgrund

I detta kapitel ges en kortfattad bild av idrottsämnets utveckling i Sverige. Fokus läggs på hur ämnets målsättning och syfte förändrats under de senaste decennierna och dessutom vilka moment som dominerat undervisningen under de olika faserna. Detta för att få en grundläggande förståelse för hur ämnet utvecklats och formats fram till idag.

I sammanfattningen av det historiska perspektivet på idrottsämnet i Sverige utgår vi till stor del från Claes Annerstedts kapitel *ämnet idrott och hälsa – ett historiskt perspektiv* ur Annerstedt, Peitersen och Rönholts bok *Idrottsundervisning. Ämnet idrott och hälsas didaktik* (2001). Annerstedt är utbildad idrottslärare, fil.dr. och universitetslektor i pedagogik och arbetar för närvarande som lärare vid Göteborgs universitets Idrottshögskola. Vidare kommer vi att använda oss av de tidigare kursplanerna i Lgr 62, Lgr 69 och Lgr 80 som behandlar idrottsämnet.

2.1 Historiskt perspektiv på idrottsämnet i Sverige

En stark och frisk kropp har under alla tider varit ett tecken på välbefinnande och människokroppen har under alla tider formats och anpassats för att på bästa sätt uppfylla de krav samhället ställt. Även i dagens samhälle är det kroppsliga intresset stort och en vältränad kropp anses vittna om god hälsa och god moral, något som gagnar samhället. Ämnet idrott och hälsa har såväl nu som vid ämnets begynnelse haft en viktig roll för samhällets krav på god folkhälsa (Annerstedt m.fl. 2001: 73-110).

Under medeltiden och fram till mitten av 1700-talet var ”idrottsutövandet” i Sverige helt uppdelat av det då rådande klassamhället. Bönderna ägnade sig oftast åt olika kraftmätningar och lekar medan borgare och adel ägnade sig åt krigsförberedande eller ridderliga aktiviteter (Blom & Lindroth 2002).

I slutet av 1700-talet och början av 1800-talet började gymnastikentusiasterna i Sverige på allvar få gehör för sina åsikter om gymnastikens betydelse för folkhälsan. Målsättningen med gymnastiken var helt klart hälsofrämjande då ”god hälsa, bra kondition och styrka” var ledorden. De aktiviteter som användes för att nå en bättre hälsa var bl.a. ridning, fäktning, brottning, löpning och simning men även ”modernare” inslag i form av skridskoåkning, olika bollspel och tyngdlyftning förekom. Första gången som gymnastik infördes som ett ämne i den svenska skolan var troligtvis 1805 då den första gymnastiksalen uppfördes vid Lidköpings läroverk (Annerstedt m.fl. 2001).

De första försöken att införa gymnastik eller ”fysisk fostran” som ett obligatoriskt moment i skolan togs i samband med att Sveriges första gymnastiklärarutbildning startade 1813. Det var dock inte lätt då läroböcker inom ämnet var få och tillgången på lämpliga gymnastiklokaler var minimal. Under i stort sett hela 1800-talet dominerades skolgymnastiken av soldatfrämjande övningar och höga krav ställdes på genomförandet av övningarna. Hälsoaspekten hade dock stor del i legitimeringen av ämnet då den obligatoriska gymnastiken skulle stärka ungdomarna fysiskt vilket i sin tur skulle leda till ett friskare samhälle. Militärövningarna i skolan försvann i stort sett 1917 varpå ämnet istället började domineras av olika gymnastikmoment. Skolgymnastikens status under den här perioden återspeglas i mångt

och mycket av den tid ämnet tilldelades över. Sex klocktimmar per vecka för gymnasieelever och fyra timmar för övriga elever. 1942 infördes friluftsdagar i folkskolan, 10-12 heldagar om året vittnar återigen om den vikt som lades vid ämnet (Annerstedt m.fl. 2001).

2.2 Tidigare kursplaner i idrott och hälsa

I våra beskrivningar av tidigare kursplaners syfte och mål riktar vi in oss på de delar som rör grundskolans tidigare åldrar. Utgångspunkt är kursplanerna för idrottsämnet i tidigare läroplaner.

2.2.1 Lgr 62

Lgr 62 var det första måldokumentet för den nya svenska grundskolan och dess utgångspunkt var "individens behov och samhällets krav" (Hjälme 1994). Ämnets målsättning breddades och kursplanen gav detaljerade anvisningar om planering, innehåll och genomförande. Social fostran, förberedelse inför arbetslivet, en höjning av elevernas allmänna prestationsförmåga och att ge eleverna en förståelse för vikten av god hälsa var övergripande mål inom gymnastikämnet (Annerstedt m.fl. 2001).

Enligt Lgr 62 var målen i gymnastik

Undervisningen i gymnastik skall tillfredsställa elevernas behov av rekreativ kroppsrörelse och medverka till deras allsidiga och harmoniska utveckling. Den skall bedrivas så, att den allmänna prestationsförmågan höjes och en ändamålsenlig arbetsteknik främjas. Vidare skall ett ekonomiskt och estetiskt rörelsesätt eftersträvas för att befrämja en god kroppsbehärskning.

Undervisningen skall syfta till att utveckla laganda, självdisciplin, hjälpsamhet och ledarförmåga. Den skall hos eleverna söka väcka bestående intresse och förståelse för behovet av fysisk aktivitet som ett medel till rekreation och hälsa (Kungl. Skolöverstyrelsen 1962:344).

Huvudmomenten i undervisningen var gymnastik, lekar, fri idrott, dans, bollspel, orientering, simning, skridskoåkning och skidåkning och i samband med dessa aktiviteter skall information om god hälsa, ergonomi, naturvård, iskunskap och trafikunskap ges (Kungl. Skolöverstyrelsen 1962).

2.2.2 Lgr 69

Lgr 69 skiljde sig inte så mycket från Lgr 62 då det gällde målet med ämnet. Huvudmomenten i undervisningen var desamma och de skillnader som lättast kan urskiljas var att ordet fostran försvann och ersattes av fysisk, social och estetisk utveckling. Lärarens möjlighet att forma innehållet i lektionerna efter elevernas olika behov blev också större (Annerstedt m.fl. 2001).

Målen i gymnastik enligt kursplanen i Lgr 69

Undervisningen i gymnastik skall tillfredsställa elevernas behov av kroppsrörelse och medverka till deras allsidiga och harmoniska utveckling. Den skall bedrivas så, att den allmänna prestationsförmågan höjs och en ändamålsenlig arbetsteknik främjas. Ett ekonomiskt och estetiskt rörelsesätt skall eftersträvas. Undervisningen skall ge eleverna tillfälle att pröva och utöva olika gymnastik- och idrottsformer. Den skall vidare förmedla kännedom om den egna kroppens funktion och vård i samband med fysisk aktivitet.

Undervisningen skall syfta till att utveckla laganda, självdisciplin, hjälpsamhet och ledarförmåga. Den skall hos eleverna söka väcka bestående intresse och förståelse för behovet av fysisk aktivitet som ett medel till rekreation och hälsa (Skolöverstyrelsen 1969:166).

2.2.3 Lgr 80

Ämnet ändrade namn från *gymnastik* till *idrott* och idrotten skulle medverka till elevernas fysiska, psykiska och sociala utveckling. Den undervisningsmässigt största skillnaden vid lanseringen av Lgr 80 var införandet av samundervisning. Skolans uppgift att medverka till jämställdhet mellan könen medförde att för första gången i ämnets 175 - åriga historia skulle idrottsundervisningen inte längre åtskilja pojkar och flickor (Annerstedt m.fl. 2001).

Kursplanen framhåller i högre grad betydelsen av kunskaper om den egna kroppen och dess förutsättningar för god hälsa och välbefinnande vilket medförde att hälsa, hygien och ergonomi infördes som ett helt nytt huvudmoment i ämnet (Nordlund 1982).

Enligt kursplanen i Lgr 80 ingår idrotten i skolans undervisning för att: ”kroppsrörelse och friluftsliv behövs för hälsa och välbefinnande, eleverna skall tillägna sig ett funktionellt rörelsesätt” (Skolöverstyrelsen 1980).

Nordlund (1982:37) tolkar, delar upp och sammanfattar målbeskrivningen för idrott i Lgr 80 enligt följande:

Fysiska delmål

- Medverka till fysisk utveckling.
- Tillfredsställa elevernas rörelsebehov.
- Pröva och utöva många olika idrottsformer.
- Tillägna sig ett funktionellt rörelsesätt.
- Lära känna grundformerna för rörelse.
- Skaffa kunskap om hur människan fungerar i arbete och vila.
- Skapa förståelse och bestående intresse för regelbunden kroppsrörelse som medel för hälsa och välbefinnande.
- Skaffa kunskap om arbetsställningar och arbetsteknik. Förebyggande säkerhetsträning
- Få kunskaper om friluftsliv, förståelse för ekologisk balans, ansvar för naturen samt lära sig utnyttja naturen rätt för rekreation och friluftsliv.

Psykiska och sociala delmål

- Medverka till psykisk och social utveckling.
- Skaffa kunskap om hur man sköter sin kropp.
- Uttrycka känslor och sinnesstämningar.
- Uppleva rörelseglädje.
- Utveckla självtillit och skapande förmåga.
- Medverka i planering, genomförande och utvärdering av olika idrotter och därigenom lära sig ta egna initiativ.
- Ta hänsyn till människors olika förutsättningar för fysisk aktivitet och erhålla kännedom om olika handikapp.
- Diskutera mål, normer och resurser för idrott.
- Lära sig göra aktiva insatser för idrott och förebyggande hälsovård i skola, hem och samhälle.
- Erhålla kännedom om och kontakt med olika idrotts- och friluftsrörelser i samhället och i hemkommunen.

2.3 Nuvarande kursplan i idrott och hälsa

I och med införande av Lpo 94 ändrade ämnet namn från *idrott* till *idrott och hälsa* vilket bland annat innebar att vikten av idrottsliga färdigheter minskat i värde. En tydlig koppling mellan idrott, hälsa och livsstil skall finnas i undervisningen. Nuvarande kursplan i idrott och hälsa styrs av strävansmål och uppnåendemål till skillnad från tidigare kursplaner där innehållet styrde undervisningen. I och med detta har skolor och idrottslärare fått betydligt större handlingsutrymme då det gäller utformning av och innehåll i undervisningen (Annerstedt m.fl. 2001).

Valfriheten i nuvarande kursplan i idrott och hälsa omfattar även ämnets undervisningstid. Den obligatoriska tiden för idrott och hälsa har reducerats kraftigt. Skolan eller den enskilda eleven kan dock välja om mer tid skall läggas på idrotts- eller hälsoundervisning (Engström 2004).

Meckbach (2004) anser därför att varje skola bör ha en väl utformad arbetsplan som konkretiserar ämnets strävans- och uppnåendemål. Innehållet i arbetsplanen bör även innehålla riktlinjer om hur undervisningen skall genomföras, vad undervisningen skall innehålla samt varför och när.

Strävansmålen för årkurs 1-9 fastställer att eleven:

- utvecklar sin fysiska, psykiska och sociala förmåga samt utvecklar en positiv självbild,
- utvecklar kunskap om vad som främjar hälsa,
- utvecklar en god kroppsuppfattning och kunskaper som gör det möjligt att se, välja och värdera olika former av rörelse ur ett hälsoperspektiv, stimuleras till ett bestående intresse för regelbunden fysisk aktivitet och tar ett ansvar för sin hälsa,
- utvecklar och fördjupar sin rörelseförmåga och lust att röra sig samt stimuleras att ge uttryck för fantasi, känslor och gemenskap,
- utvecklar förmågan att leka, motionera och idrotta på egen hand och tillsammans med andra,
- utvecklar kunskaper att kritiskt bemöta missförhållanden som kan förekomma i samband med olika typer av fysiska aktiviteter samt ges förutsättningar till ett personligt ställningstagande i idrotts- och hälsofrågor,
- utvecklar förmågan att organisera och leda aktiviteter,
- får inblickar i idrottens och friluftslivets historia samt lär känna olika former av lekar, danser och idrottsformer i olika kulturer,
- utvecklar kunskaper om och beredskap för handlande i nöd- och katastrofsituationer både på land, i och vid vatten (Skolverket 2000, Kursplaner och betygskriterier).

Uppnåendemålen för årskurs 5 fastställer att eleven skall:

- behärska olika motoriska grundformer och utföra rörelser med balans och kroppskontroll samt kunna utföra enkla danser och rörelseuppgifter till musik,
- ha god vattenvana, vara trygg i vatten, kunna simma 200 meter, varav 50 meter på rygg, och hantera nödsituationer vid vatten,
- ha grundläggande kunskaper om bad-, båt- och isvett,
- kunna orientera sig och hitta i närmiljön genom att använda enkla hjälpmedel,
- ha grundläggande kunskaper om friluftsliv samt känna till principerna för allemansrätten,
- känna till något om och kunna ge synpunkter på arbetsmiljön i skolan,
- ha erfarenheter av några vanliga idrottsaktiviteter samt veta något om skaderisker och om hur skador kan undvikas (Skolverket 2000, Kursplaner och betygskriterier).

Ämnets mål, innehåll och metodik sammanfattas mer kortfattat utifrån kursplanen för idrott och hälsa av Meckbach enligt följande:

Ämnets mål är att

- skapa ett bestående intresse för fysisk aktivitet
- utveckla en psykisk, fysisk och social förmåga samt en positiv självbild
- stimulera till rörelseförmåga och rörelseglädje
- ge kännedom om den egna kroppen
- stimulera till att uppöva ett ansvarstagande för den egna fysiska träningen

Ämnets innehåll består av

- ett brett spektra av olika aktiviteter
- livsstil-, miljö- och ekologiska frågor
- musik och rörelse
- friluftaktiviteter

Ämnets metodik baseras på

- gruppundervisning/individualisering
- integrering av teori och praktik
- elevbestämmande/medinflytande
- betoning på deltagande

(Meckbach 2004: 81)

3. Teoretisk anknytning – tidigare forskning

3.1 Sociokulturellt perspektiv

I vår teoretiska anknytning utgår vi från ett sociokulturellt perspektiv på lärande. Under vår utbildning på lärarprogrammet har vi tagit del av olika forskningsperspektiv däribland det sociokulturella synsättet vilket stämmer bäst överens med vår egen syn på lärande. Detta motiverade oss att inta ett sociokulturellt perspektiv i val av teoriansknytning för arbetet.

Det sociokulturella perspektivet på lärande innefattar en betoning på människans tänkande, att möjligheten att infånga kunskap/lära sig påverkas av kontexten (sammanhang) och miljön hon befinner sig i. De fysiska eller intellektuella verktyg som finns i barns och elevers miljö är en viktig del i lärandeprocessen. Vidare är kommunikationen viktig, alltså ett ständigt utbyte mellan pedagog och elev.

Ett sociokulturellt lärande är inte en fast angiven teori med exakta ramar vilket är lätt att glömma av när man diskuterar det. Olika forskare representerar olika betoningar och olika riktningar. Vilken grundsyn man än har på lärandet inom det sociokulturella perspektivet är motivation och engagemang avgörande (Dysthe 2003).

Vygotskij som är förgrundsfigur till det sociokulturella perspektivet uttrycker synen på lärande enligt följande:

Each function in the child's cultural development appears twice: first, on the social level, and later, on the individual level; first between people (interpsychological), and then inside the child (intrapsychological) (Vygotsky1978:57).

Det sociokulturella perspektivet går till viss del hand i hand med kognitiva och metakognitiva teorier. Likheten som vi tycker är betydelsefull för lärande är att lärarens uppgift ska vara att utgå från eleven där denne befinner sig i sin utveckling. Skillnaden som uppstår mellan teorierna utifrån denna likhet är synen på hur eleven tar till sig kunskapen och i vilken kontext utgångspunkten är. Korp belyser det sociokulturella perspektivet tydligt: *”lärarens uppgift ska vara att identifiera var eleven kunskapsmässigt befinner sig och hur hon eller han kan förväntas utvecklas från detta utgångsläge med rätt stöd av omgivningen, och sedan att hjälpa eleven att nå denna potential”* (Korp 2003:67).

De kognitiva teorierna bygger på att eleven, med hjälp av given information, tolkar och analyserar utifrån sin egen förkunskap och på så sätt uppnår en ny förståelse. Detta kräver att eleven själv är aktiv och prövar sig fram istället för att bara absorbera vad andra säger, vilket till skillnad från ett sociokulturellt perspektiv lägger störst vikt vid att eleverna lär sig genom samarbete. *”kunskap konstrueras genom samarbete i en kontext och inte primärt genom individuella processer. Således betraktas interaktion och samarbete som helt avgörande för lärande, inte bara som ett positivt element i läromiljön”* (Dysthe 2003:41).

Inom det sociokulturella perspektivet lär sig människan genom socialt samspel de kulturella mönster som är gällande för vår omgivning. Vi tror att individen utifrån detta även blir delaktig i omgivningens sätt att tänka och handla och anser att ur ett sådant samspel växer även vår subjektivitet och världsbild fram.

Det sociala lärandet, vilket är ett av de viktigaste begreppen inom ett sociokulturellt perspektiv, benämns av Vygotskij som en process i den närmaste utvecklingszonen. Vygotskij definierar den närmaste utvecklingszonen som området mellan det som ett barn kan klara ensam och det som samma barn kan klara med hjälp av någon annan, t.ex. en lärare eller en mera försigkommen kamrat. I den närmaste utvecklingszonen ligger funktioner som befinner sig i utveckling. Det som barnet i dagsläget klarar av att göra med hjälp av någon annan t.ex. en lärare eller kamrat kommer det senare att kunna göra ensam (Dysthe 2003:81). Korp sammanfattar också det sociala lärandet och de proximala utvecklingszonerna utifrån ett sociokulturellt synsätt

Utrymmet mellan vad någon kan göra utan hjälp, respektive med hjälp från andra kallar Vygotsky för proximala utvecklingszoner. Läraren hjälper eleven att röra sig ut mot, och flytta fram, gränserna för sina proximala utvecklingszoner genom att ge uppgifter, som varken är triviala eller alltför krävande (2003:67).

Dysthe diskuterar bedömningsaspekten utifrån Vygotsky och den närmaste utvecklingszonen enligt följande

När det gäller bedömningen hävdar han att det är minst lika viktigt att finna, mäta eller bedöma den potentiella som den aktuella utvecklingsnivån hos barnet. Därmed förespråkar han ett perspektiv som ”förskjuter tyngdpunkten i individbedömningen från produkt, normer och kvantitet till process, kriterium och kvalitet (2003:81).

Dysthe (2003) framhåller sex centrala aspekter på den sociokulturella synen på lärande som ger en tydlig översikt:

- Lärande är situerat (situation och inramning vid inläring fokuseras).
- Lärande är huvudsakligen socialt (elever lär sig av sin sociala omgivning).
- Lärande är distribuerat (elever har kunskaper inom olika områden och lär av varandra vilket ökar gruppens totala kunnande).
- Lärande är medierat (lärandet förmedlas via mentala och fysiska redskap där språket framhålls som ett av de viktigaste).
- Språket är grundläggande för läroprocesserna (språket och kommunikationen är grundläggande för hela läroprocessen).
- Lärande är deltagande i en praxisgemenskap (gruppen som eleven ingår i blir starkare efter hand, fokus på lärandet flyttas från individen till gruppen).

”Det råder idag stor enighet bland forskare om att den här typen av lärande är effektivare än individuellt lärande” (Dysthe 2003: 51).

3.2 Bedömning inom idrott och hälsa

I detta stycke presenteras synen på bedömning inom ämnet utifrån nuvarande forskningsläge. Vi har sökt efter relevant forskning men inte funnit så mycket som riktar sig till vår målgrupp i undersökningen. Även Annerstedt summerar forskningsläget enligt följande *”det finns ytterst lite skrivet om bedömning och betygsättning i ämnet idrott och hälsa”* (Annerstedt 2007:197). Därför kommer vi även att utgå ifrån en mer grundläggande och allmän syn på bedömning i skolan. Den allmänna uppfattningen relateras till den litteratur som finns skriven om bedömning inom ämnet samt till nuvarande kursplan.

Människor som möts bedömer varandra. Vi gör ständigt bedömningar och är ständigt utsatta för bedömningar av olika slag. I skolan möts många människor och därmed bedömer man varandra. Elev – elev, elev – lärare, lärare – elev osv. (Skolverket 2001:10).

I Sverige har det under de senaste åren utvecklats ett nytt sätt att tänka kring begreppet bedömning. Den formativa bedömningen har fått allt större betydelse eftersom den betonar att den bedömning som sker i skolan skall hjälpa eleven att utveckla sitt eget lärande. Dagböcker, portfolie och loggböcker är exempel på hjälpmedel som utvecklats i skolan för att enklare kunna följa elevens kunskapsutveckling och på så vis underlätta bedömningsarbetet (Tholin 2006).

Syftet med formativ bedömning är enligt Korp (2003) att underlätta för eleven i dess inläring och utveckling. Den formativa bedömningen sker under en längre tid där målet är att eleven skall ha uppnått en förbestämd kunskapsnivå vid tidsperiodens slut. Processen är i fokus eftersom eleven införskaffar sig kunskaper över tid. Fördelen med en processbaserad bedömning är att läraren lätt kan gå in och korrigera eleven i dess arbete till skillnad från summativ bedömning där bedömningen baseras på slutresultatet, d.v.s. den uppnådda kunskapen. Möjligheten att som pedagog kunna korrigera och vägleda eleverna är bra eftersom eleverna ges möjlighet att reflektera över sin egen inläring och prestation. Vidare menar Korp att en formativ bedömning höjer elevernas motivation och prestation vilket leder till att inläringen blir mer kvalitativ. Det sociokulturella perspektivet tycks vara i överensstämmelse med vad Korp beskriver som en formativ bedömningsprocess. Den sociala karaktären av lärandet men även sammanhanget i korrigeringen av eleven resulterar i en reflektion i direkt anknytning till övningen vilket vi tror är det mest optimala för kunskapsinhämtning hos eleverna. Korp (2003) beskriver att barns lärande är något som sker i samspelet mellan barn och vuxna, där de tillsammans löser uppgifter som de har ett gemensamt intresse av att uppnå.

Den formativa bedömningsprincipen överensstämmer väl med nuvarande målstyrda kursplan i idrott och hälsa. Däremot menar Annerstedt att bedömningen i idrott och hälsa ska ske både kontinuerligt i undervisningsprocessen och i efterhand. Processbedömningen sker fortlöpande i samband med själva utförandet av momentet medan produktutvärderingen är mer övergripande och sammanfattar vad eleven har åstadkommit. Insats i förhållande till individuell förutsättning bör tas hänsyn till vid bedömning av en prestation. Eftersom det råder brist på klara bedömningskriterier gör de flesta idrottslärare någon form av helhetsbedömning av eleven (Annerstedt m.fl. 2001).

Skolverket skriver att

Bedömningen i ämnet idrott och hälsa avser elevens kunskaper om hur den egna kroppen fungerar och hur eleven bland annat genom regelbunden fysisk aktivitet och friluftsliv kan bibehålla och förbättra sin fysiska och psykiska hälsa. Det innebär att elevens kunskaper om vilka faktorer som påverkar den egna hälsan är en viktig bedömningsgrund. Elevens förmåga att använda kroppen för sammansatta och komplexa rörelsemönster på ett ändamålsenligt sätt liksom bredden av fysiska aktiviteter ingår också i bedömningen.

Ytterligare bedömningsgrunder är elevens förmåga att utföra rörelser med kontroll och precision liksom att med hänsyn till rytm och estetik ge uttryck för känslor och stämningar. Även elevens förmåga att reflektera över och värdera fysiska aktiviteters betydelse för livsstil och hälsa utifrån både ett individ- och ett samhällsperspektiv är av vikt vid bedömningen (Skolverket 2000, Kursplaner och betygskriterier).

En resultatbaserad bedömning eller betygsättning, vem som hoppar högst, springer fortast eller gör mest poäng i till exempel basket strider enligt Raustorp (2000) helt mot nuvarande kursplans intentioner. Den kanske främsta anledningen till att han förkastar metoden är att den biologiska mognaden skiljer sig från elev till elev. Även det genetiska arvet har enligt Raustorp stor betydelse för prestationerna i idrott och hälsa vilket gör att alla elever inte har samma förutsättningar att prestera oavsett inställning eller träningsdos.

Även Annerstedt (2002) delar Raustorps tankar om bristerna med en prestationsbaserad bedömning och skriver:

Lärarna på skolan måste exempelvis finna vägar för att trygga en likvärdig och rättvis betygsättning. I ämnet idrott och hälsa går det därför inte att ha kriterier som är utformade på det sättet att sekunder och centimetrar anges och det är heller inte i linje med kunskapssynen. Istället måste kriterierna tala om önskvärda kvaliteter som eleverna skall uppnå och prestationen måste bedömas i förhållande till elevens förutsättningar. Detta måste vara utgångspunkten då lärarna på skolan utformar sina lokala kriterier och då de befinner sig i den konkreta bedömningssituationen. När man talar om att eleverna skall kunna utforma rörelser med kontroll och precision är det inte heller i det perspektivet relevant att tala om sekunder och centimetrar (Annerstedt, 2002 s. 135).

Carroll (1994) menar att många lärare upplever svårigheter vid bedömning av elever i idrott och hälsa. Till skillnad från de flesta teoretiska ämnen där enbart elevernas kunskaper bedöms måste man i idrott och hälsa även väga in sociala och personliga färdigheter. Därför krävs både en process- och produktvärdering för att kunna göra en så grundlig bedömning som möjligt. Han sammanfattar bedömningen i idrott och hälsa i sex kategorier.

1. Fysisk skicklighet/kompetens i aktiviteter
2. Fritid och livsstil
3. Personliga och sociala kvalitéer/utveckling
4. Fysisk utveckling, hälsa och kondition
5. Kunskapsmässig färdighet/utveckling
6. Estetisk medvetenhet och förståelse

Carroll listar även elevernas fritid som en bedömningsgrund men understryker svårigheterna med att bedöma elevernas "fria" tid. Trots att eleverna har olika hemförhållanden anser han att det bör bedömas. Annerstedt (2007) håller inte med om att man ska bedöma vad eleverna gör på sin fritid. Däremot instämmer han i att om en elev är aktiv och utvecklar sina idrottskunskaper på sin fritid kommer det att återspeglas i bedömningen av eleven och senare även i betyget.

3.3 Begreppen "idrott" och "hälsa" i ämnet idrott och hälsa.

3.3.1 Hälsa som begrepp

Eftersom hälsoaspekten historiskt sett, hela tiden används för att legitimera och styrka idrottsämnets roll inom den svenska skolan ansåg vi att det var en viktig utgångspunkt även för vår undersökning. Som tidigare nämnts har hälsan vid införandet av Lpo 94 fått en tydligare koppling till ämnet och därigenom en mer central roll för bedömningen.

Hälsobegreppet är dock inte enhetligt definierat, vilket lämnar stort utrymme för den enskilde läraren att själv definiera, tolka och sätta upp mål för hur hälsa skall ingå i ämnet (Thedin Jakobsson 2004). Vidare påpekar hon att för att kunna arbeta med hälsa i skolan bör man som lärare problematisera vad hälsa är och kan vara (Thedin Jakobsson 2007).

En frekvent förekommande definition av hälsa är WHO:s originaldefinition från 1948.

Health is a state of complete physical, mental and social well-being and not merely the absence of disease or infirmity (Thedin Jakobsson 2004:101).

Rydqvist och Winroth definierar hälsan lite mer ingående utifrån sina teorier om hälsa.

Hälsa är att må bra – och att ha tillräckligt med resurser för att klara vardagens krav – och för att kunna förverkliga sina personliga mål (Rydqvist och Winroth 2004: 16).

Hälsa är ett komplext och svårdefinierat begrepp eftersom det innefattar så många dimensioner. Idrottsämnet har idag en holistisk inriktning som framhåller sambandet mellan livsstil, livsmiljö och livskvalitet liksom att eleverna ska lära sig att kunna sköta om sin kropp även i framtiden (Thedin Jakobsson 2004).

Ett holistiskt perspektiv på hälsobegreppet innehåller enligt Rydqvist och Winroth (2004) fyra dimensioner av hälsa.

- *Psykisk hälsa* – en form av inre balans. Självförtroende, kunskap, attityd, vilja och tålamod är faktorer som påverkar den psykiska hälsan.
- *Fysisk hälsa* – innefattas av faktorer som styrs utifrån livsstil och levnadsvanor. Mat, motion, vila, hygien m.m.
- *Social hälsa* – baseras på relationer till andra människor som vänner, familj m.m. Trygghet, trivsel, gemenskap, delaktighet är några exempel som innefattar social hälsa.
- *Existentiell hälsa* – handlar om att individen genom att känna meningsfullhet och övertygelse i sin livsfilosofi uppnår en god självbild.

Det anser även vi stämmer bra överens med rådande kursplan i idrott och hälsa då skolan i sin undervisning i idrott och hälsa skall sträva efter att eleven utvecklar sin fysiska, psykiska och sociala förmåga samt utvecklar en positiv självbild (Kursplan idrott och hälsa 2000). Den sociala aspekten är även starkt förknippad med det sociokulturella perspektivet där samspelet mellan elever är en viktig faktor för välmående och kunskapsutveckling. Vidare betonas vikten av en god läromiljö där grupptillhörighet inger trygghet och delaktighet (Dysthe 2003).

3.3.2 Idrott som begrepp

Rönholt menar att alla idrottsgrenar som utgör sig som tävlingsidrotter och har internationella regelverk, normer, material m.m. hör till idrott. Till idrott räknas alla bollspel, friidrott, simning, etc. Dessa aktiviteter vilar på idrottens värdegrund som går ut på att besegra en motståndare eller sig själv (Annerstedt m.fl. 2001).

Riksidrottsförbundets (RF) senaste definition på idrott är att ”idrott är en fysisk aktivitet som vi utför för att kunna prestera mera, ha roligt och må bra. Idrott består av träning och lek, tävling och uppvisning” (RF:s Stadgar 2007).

Tävling är centralt inom stora delar av föreningsidrotten men enligt Larsson (2007.a) finns det starka åsikter gällande tävling inom barnidrott. Tävlanget benämns ibland som ”dumt” eller ”fult” i skolan och eller i samband med idrott för små barn.

RF delar upp idrotten utifrån ålder och ambitionsnivå. Vi har valt att belysa RF:s riktlinjer för barnidrott eftersom de riktar sig till målgruppen för vår undersökning. Enligt RF syftar barnidrott till en möjlighet att pröva på olika idrotter. *”Att ge barnen möjlighet till allsidig idrottsutveckling är normgivande för verksamheten. Tävling är en del av leken och ska alltid ske på barnens villkor”* (RF:s Stadgar 2007).

Barnidrott omfattar enligt Riksidrottsförbundets definition åldersspannet 7-12 år. Riktlinjerna för barnidrott är:

- Idrott för barn ska vara lekfull, allsidig och bygga på flickors och pojkars egna behov och förutsättningar samt ta hänsyn till variationer i utvecklingstakt.
- Barnidrotten ska utformas så att flickor och pojkar kan lära sig idrotten och få ett livslångt intresse för den.
- Barns idrott ska i första hand bedrivas i enkla former i närområdet. Även tävlingsverksamheten ska huvudsakligen ske lokalt och resultaten ska ges liten uppmärksamhet.
- Idrottsföreningarna ska erbjuda flickor och pojkar en kamratlig och trygg social miljö, där de kan utvecklas och bli delaktiga i utformningen av verksamheten och därmed vänja sig vid att ta ansvar för sig själva och andra.
- Idrott för barn ska ledas av ledare med grundläggande kunskap om barns fysiska, psykiska och sociala utveckling.
- Barn ska i idrottsverksamheten få lära sig att ta hänsyn till kamrater och ledare samt lära sig vikten av rent spel.
- Barn mår bra av att utöva flera olika idrotter och har rätt att göra detta i olika föreningar. Därför ska idrottens naturliga säsongskaraktär respekteras i barnidrotten.
- Idrottsrörelsen ska samverka med skolan och härvid påverka läroplaner och idrottslärarutbildning, för att få en varierad och intresseväckande idrottsutbildning i skolan (Riksidrottsförbundet 2005).

Enligt RF skall barn ges en möjlighet att prova på så många olika idrotter som möjligt, utvecklas socialt i en trygg miljö, känna ansvar och delaktighet och fokuseringen på tävling skall reduceras.

4. Metod

I detta kapitel redogörs det för vilka typer av metoder som valts för undersökningen, samt varför. Vidare ges en kort genomgång av urval, genomförande och bortfall. Avslutningsvis diskuteras undersökningen i förhållande till etiska aspekter, generaliserbarhet samt undersökningens validitet och reliabilitet.

4.1 Val av metod

Inledningsvis började vi med att läsa litteratur och gå igenom tidigare forskning och undersökningar som belyser bedömning och betygsättning inom idrott och hälsa. Vi studerade området ur ett historiskt perspektiv samt utifrån nuvarande kursplan och styrdokument. Egna erfarenheter vävdes också in. Detta för att få både en bredare orienterad kunskapsram och för att se vilka de olika perspektiven inom ämnet i dagsläget var. Att välja rätt metod för undersökningen kräver att vi som undersökare väljer metod efter vårt undersökningsproblem. Undersökningsproblemet vi riktat in oss på bygger på de svårigheter vi upplever finns vid bedömning av elever i idrott och hälsa. Vilka kvalitéer grundar idrottslärarna sin bedömning på? Vad anser eleverna vara viktiga faktorer när de blir bedömda? Efter diskussion och reflektion kring olika metoder, togs beslutet att genomföra enkäter med elever och pedagoger, samt intervjuer med pedagoger. Detta för att få en kvantitativt hållbar uppfattning om elevernas tankar kring våra frågeställningar och en kvalitativ uppfattning av lärarnas åsikter eftersom de har en större inblick i ämnet.

Med en kvantitativ undersökningsmetod (enkät) får man ett generaliserbart, ytligt och statistiskt utförbart insamlade av kunskap. En kvalitativ undersökningsmetod (intervju) leder till en djupare kunskap men då endast med ett fåtal personer (Stukat 2005).

Tillvägagångssättet var att börja med enkätundersökningen. Därefter fördjupades kunskaperna inom området med hjälp av en kvalitativ undersökning bestående av pedagogintervjuer.

4.1.1 Enkäter

Till elever och pedagoger utformades en enkät, detta för att kunna införskaffa ett så stort insamlat empiriskt material som möjligt under en kort tidsperiod. *”En fördel med en enkät är att man slipper intervjuareffekten (omedveten styrning) som ju är en oönskad osäkerhetsfaktor och att man relativt lätt kan bearbeta resultaten statistiskt”* (Stukat 2005:43).

Att använda sig av enkäter i denna form klassas som kvantitativt. Kvantitativ metodundersökning faller under den positivistiska vetenskapsteorins grund. En kvantitativ metod används när man mäter olika företeelser och prövar och försöker uttrycka olika samband mellan dem. Kvantitativ metod används även under sådana förhållanden då man vill ta reda på något mätbart. En enkätundersökning är standardiserad vilket betyder att den är lika för alla deltagare och förutbestämd angående vilka frågor som ska ställas (Hartman 2004).

Målsättningen var att göra en enkät som var anpassad efter elevernas nivå och att göra den så lättförstådd som möjligt. För att med säkerhet veta att enkäten var brukbar och lättbegriplig

genomfördes även en pilotstudie (se 4.1.2). Det är viktigt att utgå från respondenterna vid formuleringarna av frågorna i enkäten, vilket minskar risken för missuppfattning (Trost 2001). Frågorna som ställs måste alltså vara tydliga och välformulerade.

För att minimera nackdelarna med en enkätundersökning är det viktigt att enkäterna inte är utformade så att de speglar undersökarens egen uppfattning. Detta tog vi i noggrant beaktande vid formuleringen av enkätfrågorna. För att ytterligare förtydliga det, deltog vi själva vid ifyllandet av varje enkät och informerade om att vi i enkäten var intresserade av respondenternas egna åsikter.

Vi formulerade två enkäter, en för eleverna och en för pedagogerna. Båda enkäterna byggdes upp på samma sätt och grundades på samma frågor. Frågorna utformades efter vårt syfte och frågeställningar och på basis av utifrån nuvarande kursplan inom idrott och hälsa. Enkäterna inleddes med ett informationsstycke om enkätens syfte samt ett förtydligande av enkätens anonymitet. Introduktionsfrågorna i elevenkäten var vilken skola eleverna tillhörde och deras könstillhörighet. Orsaken till att skolnamnet gavs utrymme i enkäten var endast för att underlätta sammanställningsfasen. Att ta reda på vilka som var tjejer respektive killar rör urvalsfrågan för sammanställningen. Pedagogerna fick fylla i om de var man eller kvinna samt hur länge de varit verksamma som idrottspedagoger.

Enkäterna delades in i två delar där varje del inleddes med tydliga exempel på hur frågorna skulle besvaras. Del ett syftade till att se vilka moment inom ämnet som elever och pedagoger förknippar med begreppet idrott respektive hälsa. För att förtydliga varje fenomen som respondenterna skulle kategorisera som idrott respektive hälsa, exemplifierade vi aktivitetens innehåll nedanför. Denna åtgärd gjordes för att enkäten inte skulle bli för avancerad samt för att förtydliga för de elever som eventuellt inte provat på den nämnda aktiviteten.

Exempel:

	Idrott	Hälsa
Friidrott	()	()
(Längdhopp, 60 m, höjdhopp m.m.)		

Del två i elevenkäten syftade till att få elevernas syn på vad de anser vara viktigt när de blir bedömda. Del två i pedagogenkäten syftade till pedagogernas syn på vad de anser vara viktigt vid bedömning av den enskilda eleven. Uppskattningarna av varje moment gjordes på en femgradig skala där (0) symboliserade "inte viktigt alls" och (4) "mycket viktigt".

4.1.2 Pilotstudie

Efter att ha tagit del av relevant litteratur för utformningen av enkäterna och frågeformulären, föll valet på att genomföra en pilotstudie. Detta med syfte att kontrollera enkätens utformning och tydlighet.

För att styrka enkätens och undersökningens reliabilitet och validitet genomfördes pilotstudien i en grupp om tio elever i årskurs 4. Pilotstudien visade sig vara värdefull för oss då eleverna anmärkte på vissa brister i utformningen av enkäten. Detta visade sig dock vara slarvfel då vi hade numrerat en fråga felaktigt och missat ett ord i en av frågeformuleringarna. Positivt var också att vi fick en möjlighet att öva på att ge information om enkäten till

eleverna. Att ge information till en grupp som är kortfattad, motiverande och kärnfull hade vi vid pilotstudiens tidpunkt inte tänkt över så noga. Efter den genomförda studien gick vi därför grundligt igenom hur vi skulle framföra informationen vid de ”riktiga” undersökningstillfällena

Vid pilotstudien fick vi även en uppfattning om den tidsram som behövdes för besvarandet av enkäterna. Samtliga elever hade besvarat enkäten under en 10-15 minuters period. Överlag föll pilotstudien mycket väl ut eftersom alla deltagande elever klarade av att svara på samtliga frågor i enkäten och förstod formuleringarna och innehållet.

4.1.3 Intervjuer

Syftet med att använda intervjuer i undersökningen var att få en möjlighet att ge utrymme för den enskilda respondenten att utveckla sina tankar och ställningstaganden. Intervjuerna gav oss även möjligheten att följa upp intressanta svar som rör bedömningens komplexitet samt möjligheten att jämföra tankemönster hos de tre olika lärarna. Intervjumaterialet betraktas i undersökningen som ett komplement till pedagogenkäten.

Vi har använt oss av semistrukturerade intervjuer och genomfört intervjuer med tre pedagoger utifrån en frågeguide med fyra stycken huvudfrågor och följdfrågor om det skulle vara nödvändigt. En semistrukturerad intervju innebär att man som intervjuledare till viss del använder sig av öppna frågor och att det inte ställs några krav på i vilken ordning frågorna ställs till den intervjuade. Samtalet styr frågeordningen.

Intervjufrågornas karaktär utgår från dem som vi uppfattar vara mest relevanta för att få svar på undersökningens frågeställningar. Frågorna var personliga och till viss del berörda i enkäten vilken pedagogerna fick besvara före intervjutillfället. Svaren vi fick under intervjuerna blev en fördjupning med förklaring till varför de hade den egna ståndpunkten. De fyra huvudfrågorna valdes efter granskning och utvärdering.

Intervjuernas 4 huvudfrågor:

- Vilka, anser du vara de viktigaste kriterierna vid bedömning av en elev i ämnet idrott och hälsa?
- Upplever du några svårigheter vid bedömningen?
- Vad anser du om kursplanen i Idrott och hälsa?
- Hur uppfattar du ”hälsans” respektive ”idrottens” betydelse för ämnet?

Fördelen med semistrukturerade intervjuer upplevde vi var att det blev en god och lättsam stämning under intervjuerna samt att intervjuade pedagoger var avslappnade och kunde tala fritt utan någon press. För oss som intervjuledare var det också en fördel då frågeguiden kunde genomgå utan förutbestämd ordning. En del av frågorna ställdes aldrig eftersom pedagogerna redan i tidigare fråga givit ett så utförligt svar att det täckte nästkommande fråga.

Metoden är anpassningsbar och följsam. En skicklig intervjuare kan följa upp idéer, sondera svar och gå in på motiv och känslor på ett sätt som är omöjligt eller olämpligt i en strukturerad intervju eller enkät. Hur en respons avges (tonfall, mimik, pauser) kan ge upplysningar som ett skriftligt svar inte avslöjar. Följdfrågor används för att få svaren mer utvecklade och fördjupade (Stukat 2005:39).

Metoden för att dokumentera intervjuerna var inspelning med bandspelare. Att i efterhand kunna lyssna och sammanställa intressanta åsikter och tankegångar som utvecklats under samtalet kändes för oss mycket relevant. Dels för att vi båda gavs möjligheten att delta i samtalet utan att behöva anteckna något och dels för att till fullo kunna koncentrera oss på intervjuprocessen. Trost diskuterar kring vilka fördelar och nackdelar det finns med att använda inspelningsutrustning.

Till fördelarna hör att man kan lyssna till tonfall och ordval upprepade gånger efteråt, man kan skriva ut intervjun och läsa ordagrant vad som sagts. Man lär sig av sina egna misstag när man lyssnar till sin egen röst – man lär sig också av sådant man gjorde bra vid intervjun. Man behöver inte göra en massa anteckningar utan kan koncentrera sig på frågorna och svaren /.../ Till nackdelarna hör att det tar tid att lyssna till banden och att det är besvärligt att spola dem fram och tillbaka för att leta rätt på en detalj. I vilket fall som helst går sådana detaljer som gester och mimik förlorade vid bandinspelning såvida man inte använder videokamera /.../ (Trost 2007:54-55).

Vi genomförde så kallade fältintervjuer (uppsökande intervjuer) med pedagogerna. Detta innebär att man träffar personen som ska intervjuas på dennes hemmaplan. Miljöaspekten är viktig för intervjun, den ska upplevas som trygg och vara så ostörd som möjligt. Vi tog telefonkontakt med pedagogerna direkt vid starten av arbetets början och de fick själva välja tid och plats för intervjun.

4.1.4 Urvalsgrupp

Det föll sig naturligt att göra undersökningen med elever i år 6 av en rad anledningar. Åldersgruppen svarar mot vår utbildning, eleverna har nyligen (slutet av år 5) blivit skriftligt bedömda i ämnet och eleverna befinner sig i en ålder då de bör veta vad bedömning innebär. Vi använde oss av bekvämlighetsurval vilket enligt Hartman (2004) innebär att de som genomför en undersökning väljer de individer som är tillgängliga och inom räckhåll. Motiveringen till bekvämlighetsurvalet är dess enkelhet. Vi är själva bosatta i Göteborgsområdet och valde att genomföra enkäter i fem olika år 6 klasser fördelat på tre olika skolor i Göteborgs kommun. Två av skolorna har fungerat som författarnas praktikplatser under lärarutbildningen och den tredje skolan hade vi goda personliga kontakter knutna till.

Skola	Pojkar	Flickor	Internt bortfall	Externt bortfall
1	14	14	0	0
2	21	18	1	3
3	16	21	1	2

Tabell 4.1 Undersökningsgruppen uppdelad på skola, kön och bortfall

Till idrottspedagogerna togs första kontakten via telefon. Vi förklarade tydligt vad undersökningen berörde och att den var helt anonym. Eftersom vi tidigare varit i kontakt med två av idrottspedagogerna genom den verksamhetsförlagda utbildningen och haft den tredje pedagogen som lärarutbildare behövde vi inte motivera dem att delta. De var alla tre mycket positiva till att bli intervjuade.

Idrottspedagog nummer 1 är verksam som lärarutbildare vid Göteborgs Universitet och har varit verksam pedagog i 12 år.

Idrottspedagog nummer 2 arbetar på skola 2. Hon är utbildad och har varit verksam inom ämnet i 12 år.

Idrottspedagog nummer 3 arbetar på skola 3. Han är utbildad och har varit verksam inom ämnet i två år.

Anledningen till att lärarna betecknas med nummer från 1-3 är för att det lättare ska synas vem som svarat vad i resultatkapitlet.

4.1.5 Genomförande

Genom telefonsamtal med respektive klassföreståndare och idrottspedagog bestämdes tid då vi kunde komma och genomföra undersökningen. Enkäter och intervjuer genomfördes mellan den 21-25 april 2008. Vi var båda närvarande vid varje enkät och intervjugenomförande för att presentera, ge information och svara på eventuella frågor. Omgivningen och miljön var likvärdig för alla deltagande. Elevenkäterna genomfördes i samtliga fall i elevernas klassrumsmiljö. Intervjuerna genomfördes uteslutande i enskilda rum på pedagogernas respektive arbetsplats. Tidsmässigt fanns det ingen given ram, utan alla respondenter fick fylla i enkäten utan någon tidsbegränsning. Detsamma gällde för intervjuerna. Vi poängterade dock att vi behövde sitta avskilt och förfoga över omkring 60 minuter. Trots gott om tid till intervjuer pågick intervjuerna mellan 20-30 minuter per pedagog.

4.1.6 Bortfall

Bortfallet i undersökningen är av ringa betydelse då det externa bortfallet uppgår till 5 elever. Tre av eleverna representerade skola 2, och var frånvarande på grund av sjukdom vid enkätgenomförandet. De två andra eleverna representerade skola 3 och var även de icke närvarande på grund av sjukdom.

Det interna bortfallet i undersökningen uppgår till två elever. På skola 3 valde en elev att inte besvara enkäten. Via information från klassföreståndaren hade eleven hamnat i en konflikt under dagen med en annan elev på skolan vilket var anledningen till att eleven inte ville närvara vid tiden för enkätgenomförandet. Det andra interna bortfallet uppmärksammades vid resultatsammanställningen då en elev besvarat enkäten ofullständigt. Det saknades svar på en stor del av frågorna så därför ingick inte enkäten i resultatsammanställningen. Anledningen till den ofullständig ifyllda enkäten är för oss en okänd då vi inte uppmärksammade någon elev som lämnade in enkäten mycket tidigare än någon annan. Kanske var det så att eleven ifråga glömde att besvara de delar som saknades, ansåg att det var för svårt eller inte var tillräckligt motiverad.

4.1.7 Bearbetning av insamlat material

Efter genomförda enkäter och intervjuer bearbetades och behandlades det insamlade empiriska materialet i datorprogrammen Excel och Word. För att ur läsarsynpunkt göra det lätt att hitta svaren gjordes diagram och en intervjusammanställning. Läsaren kan se procentuellt vad som svarats och medelvärde på svaren. Intervjuerna sammanställdes utifrån våra fyra huvudfrågor (Bilaga 3). Det insamlade empiriska materialet (enkäter och bandade intervjuer) förvaras hos författarna och skall förstöras då examensarbetet godkänns.

4.1.8 Reliabilitet

”Reliabiliteten kan översättas till hur bra mitt mätinstrument är på att mäta – hur skarpt eller trubbigt det är. Den definieras ibland också som mätningens motstånd mot slumpens inflytande” (Stukát 2005:125). Den färdiga enkäten (mätinstrumentet) fick genomgå en omfattande process innan den var klar att användas i undersökningssyftet. Som tidigare nämnts genomfördes en pilotstudie i ett stadium när vi ansåg oss nöjda med utformning och design av enkätfrågor till respondenterna. För att öka reliabiliteten ytterligare med hjälp av pilotstudien genomfördes testet på elever i år 4 när den ”riktiga” målgruppen för undersökningen var elever i år 6.

En faktor som kan ha påverkat svaren i elevenkäten är att vi besökte de olika klasserna på olika tidpunkter under deras skoldag. Skola 2 besöktes en eftermiddag och exempel på faktorer som kan ha påverkat elevernas svar är: trötthet, konflikter under dagen och viljan att komma hem. Detta till skillnad från skola 1 som besöktes en morgon.

Ytterligare en aspekt är elevernas ärlighet då enkätens utformning baserades på kryss alternativ. Utan att läsa eller förstå vad som frågas är det lätt att kryssa samma siffra på alla frågor. Vi kan inte klassa det som internt bortfall då vi inte kan avgöra om respondenten verkligen tycker som svaren visar eller inte.

Det optimala genomförandet av enkäterna hade varit om alla som svarat hade precis samma humör, svarat på exakt samma tidpunkt för att förutsättningarna skulle vara likvärdiga och under exakt samma förhållande. Det är svårt att lyckas med dessa optimala krav men vi försökte motivera eleverna och göra det bästa av situationen.

Det ställdes frågor om varför undersökningen gjordes och om vilka vi personligen var, därför kändes det positivt för undersökning och för oss att närvara, motivera och informera.

Pedagogenkäterna besvarades under identiska förhållanden till varandra, samma typ av miljö, tidpunkt, omgivning och utan några störande moment som vi känner till. Vi anser att vi nått upp till en hög reliabilitet (tillförlitlighet) i undersökningen efter de förutsättningar som givits oss.

4.1.9 Validitet

Enkätfrågorna bearbetades noga, vi fick dock ta ett steg tillbaka emellanåt för att hela tiden förtydliga och förfina frågorna innan genomförandet ägde rum. Frågorna utformades efter undersökningens syfte och frågeställningar samt kursplan och styrdokument inom ämnet. Vi kan inte se att någon ytterligare fråga skulle ha funnits med i enkäten, inte heller omformulerats för våra syften. Vi anser att enkätens utformning svarar mot problemet vi vill undersöka. Vi tycker att validiteten är relativt hög, då vi med det insamlade materialet kunnat föra en diskussion som uppfyller syftet och svarar på våra frågeställningar.

4.1.10 Etiska principer

Vid utformningen av enkäter och intervjufrågor rättade vi oss efter forskningsrådets fyra etiska principer.

- **Informationskravet** - I samråd med handledare, rektorer och berörda klassföreståndare togs beslutet att ett formellt godkännande från vårdnadshavare till eleverna inte var nödvändigt. Detta på grund av enkätens innehåll och ickekänsliga karaktär. Till de berörda elevernas rektor och klassföreståndare skickades enkäten och ett informationsbrev med en kort presentation av oss som ansvariga vilket förmedlades till eleverna. De pedagoger som deltog i undersökningen fick före samtycke till enkät och intervju muntlig och skriftlig information om undersökningens innehåll. Detta med resultatet att alla deltagare var medvetna om arbetets syfte och deras roll i undersökningen.
- **Samtyckeskravet** – Lärarnas och elevernas deltagande har varit absolut frivilligt och vi har betonat både genom muntlig samt skriftlig information att vi inte sitter inne med de rätta svaren utan att vi är intresserade av just deras tankar kring frågorna som ställs i enkäten.
- **Konfidentialitetskravet** - Alla pedagoger och elever som deltagit i vår studie är anonyma, likaså skolorna som de deltagande respondenterna hör till.
- **Nyttjandekravet** - Tydlighet med att alla svar endast kommer att användas i det färdiga examensarbetet (Ejlertsson 2005:29).

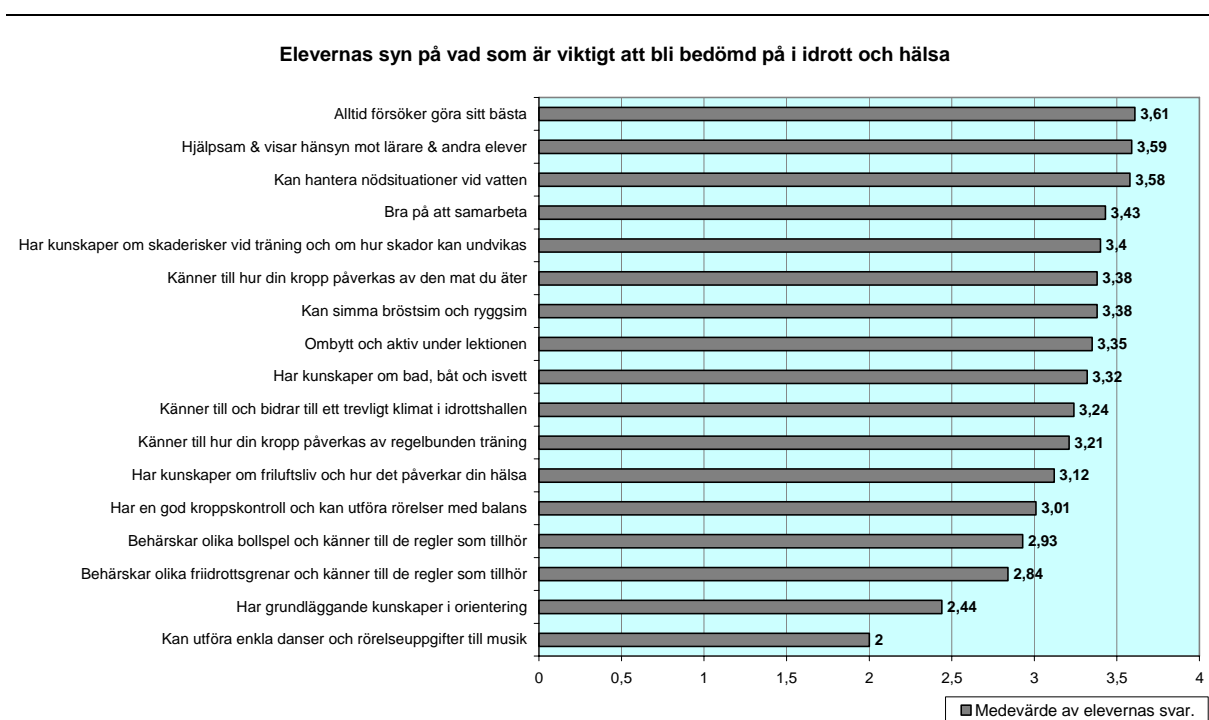
4.1.11 Generaliserbarhet

Generaliserbarheten för elevernas tyckande anser vi inte vara så hög på grund av att undersökningen endast är genomförd i Göteborgs kommun. Att för eleverna rangordna vad de anser viktigt att bli bedömda på i ämnet idrott och hälsa kan påverkas av diverse faktorer. Hade vi genomfört undersökningen i två geografiskt skilda kommuner exempelvis Malmö och Kiruna är vår hypotes att resultatet hade kunnat se annorlunda ut. Vi anser att generaliserbarheten för undersökningens resultat inte är så hög sett ur ett pedagogiskt perspektiv. Kursplanen tolkas olika av alla idrottspedagoger i hela landet och den enskilda pedagogen ges utrymme att förlägga sin undervisning till de moment som han/hon anser vara viktigast. Detta argument styrks i resultatredovisningen.

5. Resultatredovisning

5.1 Elever

Ett av målen med vår undersökning var att få en uppfattning om vilka moment inom undervisningen i idrott och hälsa eleverna ansåg vara viktiga när de blir bedömda. För att få en fördjupad bild av detta presenterades i elevenkäten ett antal vanligt förekommande moment i ämnet. Eleverna fick på en femgradig skala (0,1,2,3 eller 4) ta ställning till alternativen och kryssa i hur viktigt de ansåg att respektive moment var för bedömningen av dem (Bilaga 1). Alternativ 0 i skalan motsvarade att momentet inte alls var viktigt och alternativ 4 om de tyckte momentet var mycket viktigt att bli bedömd efter. För att på ett så lättöverskådligt sätt som möjligt redovisa hur eleverna svarat, sammanställdes alla elevers svar och ett medelvärde räknades ut för varje moment. Resultatet presenteras i ett stapeldiagram där svaren rangordnats efter hur stor vikt varje moment har för eleverna.

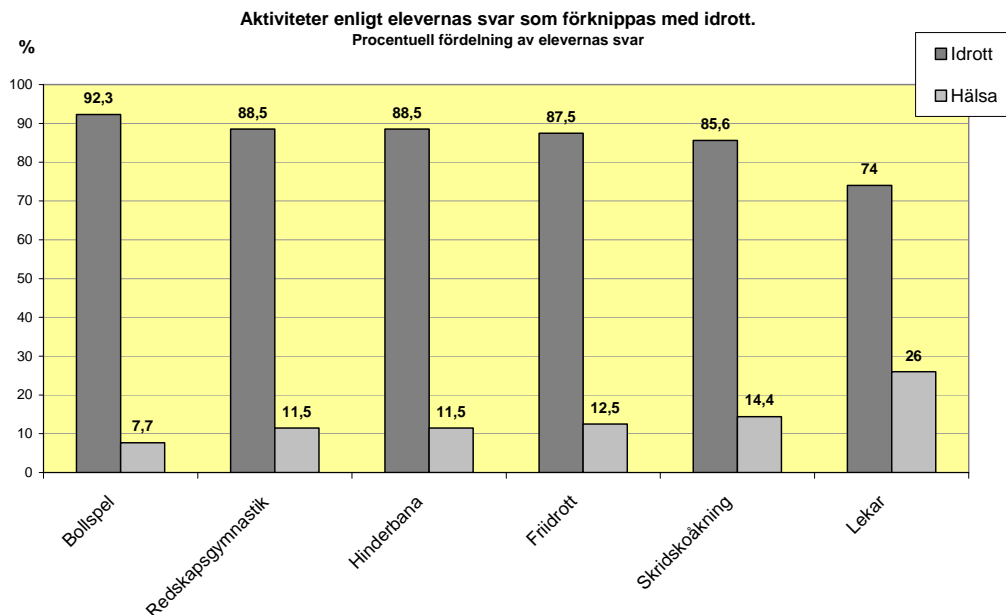
Figur 5.1 Elevernas samlade uppfattning om betydelsen av olika bedömningsmoment inom idrott och hälsa (Bilaga 1).

Källa: Elevenkät

N = 104 st.

Skillnaderna i de sammanställda elevsvaren är relativt små och medelvärdena ligger överlag ganska högt. I diagrammet går det dock att urskilja vilka kvalitéer eleverna prioriterar som viktiga att bli bedömda på i ämnet idrott och hälsa. De beteenderelaterade kvalitéerna visade sig generellt ha hög prioritet hos eleverna medan de idrottsrelaterade kvalitéerna hade låg prioritet.

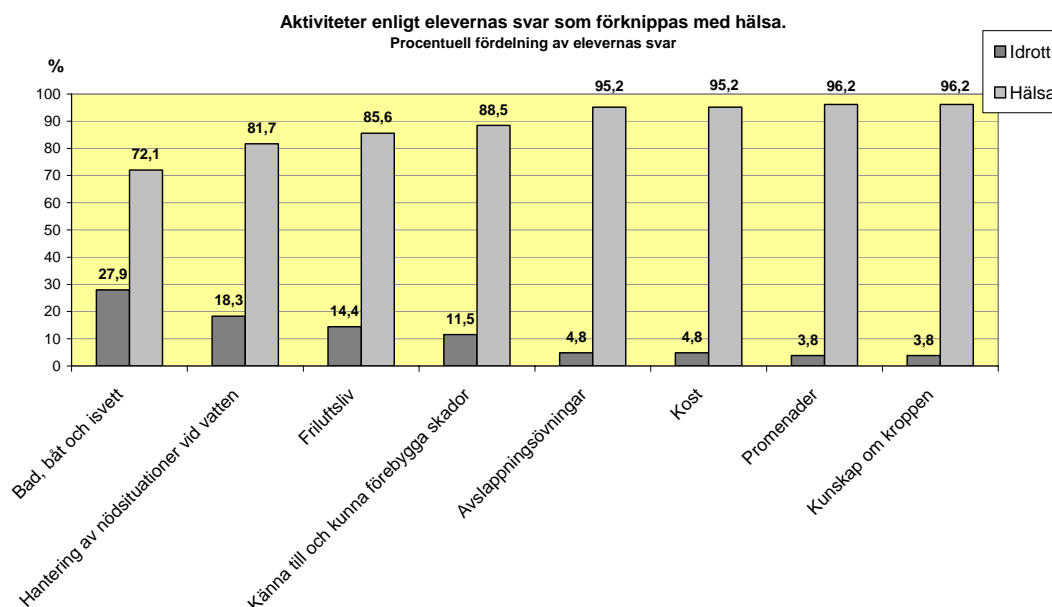
För att få en klarare bild av vilka aktiviteter inom ämnet eleverna förknippar med ”idrott” respektive ”hälsa” fick eleverna i enkäten även ta ställning till ett antal vanliga aktiviteter inom ämnet och därefter kryssa i om de förknippade aktiviteten med ”idrott” eller med ”hälsa” (Bilaga 1). I nedanstående tre stapeldiagram sammanställs elevernas svar.

Figur 5.2 Procentuell fördelning över vilka moment inom ämnet idrott och hälsa som förknippas med idrott respektive hälsa (Bilaga 1).

Källa: Elevenkät

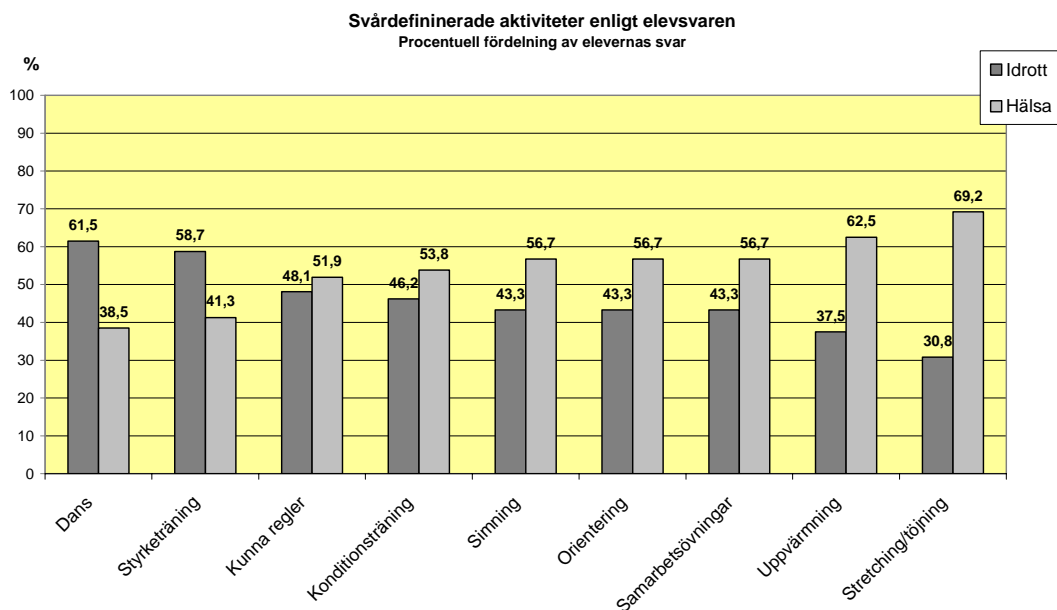
N = 104 st.

Figur 5.3 Procentuell fördelning över vilka moment inom ämnet idrott och hälsa som förknippas med idrott respektive hälsa. (Bilaga 1).

Källa: Elevenkät

N = 104 st.

Figur 5.4 Procentuell fördelning över vilka moment inom idrott och hälsa som förknippas med idrott respektive hälsa (Bilaga 1).

Källa: Elevenkät

N = 104 st.

Elevernas samlade svar visar på att vissa aktiviteter tydligt förknippas med "idrott" och att vissa aktiviteter tydligt förknippas med "hälsa". Av de totalt 23 aktiviteterna som fanns med i enkäten förknippades 6 tydligt med begreppet "idrott" och 8 tydligt med begreppet "hälsa". Övriga aktiviteter var betydligt mer svärdefinierade.

5.2 Lärare

5.2.1 Enkät

Utifrån syftet att ta reda på vilka kvalitéer lärarna ansåg vara viktiga när de bedömer elever i årskurs 5 fick de i lärarenkäten svara på samma frågor som eleverna. Även lärarna presenterades för ett antal vanligt förekommande moment inom ämnet och fick ta ställning till hur viktiga de ansågs vara för bedömningen av eleverna. Lärarna svarade även de utifrån en femgradig skala där alternativ 0 i skalan motsvarade att momentet inte alls var viktigt att bedöma på och alternativ 4 om de ansåg att momentet var mycket viktigt vid bedömningen (Bilaga 2).

Nedan har vi valt att presentera lärarnas svar i en tabell och i en figur. Tabellen visar på lärarnas individuella svar och figuren visar lärarnas sammanställda svar utifrån ett beräknat medelvärde.

<u>Lärarnas svar angående bedömningen i idrott och hälsa.</u>	<u>Lärare 1</u>	<u>Lärare 2</u>	<u>Lärare 3</u>
Att eleven är ombytt och aktiv under lektionen	4	4	3
Att eleven är hjälpsam & visar hänsyn mot lärare & andra elever	3	4	3
Att eleven är bra på att samarbeta	2	4	3
Att eleven alltid försöker göra sitt bästa	3	4	3
Att eleven behärskar olika bollspel och känner till de regler som tillhör	2	2	2
Att eleven kan simma bröstsim och ryggsim	4	4	4
Att eleven kan utföra enkla danser och rörelseuppgifter till musik	2	2	2
Att eleven har grundläggande kunskaper i orientering	2	3	2
Att eleven behärskar olika friidrottsgrenar och känner till de regler som tillhör	2	1	2
Att eleven har en god kroppskontroll och kan utföra rörelser med balans	4	2	3
Att eleven känner till hur sin kropp påverkas av regelbunden träning	3	4	3
Att eleven har kunskaper om skaderisker vid träning och om hur skador kan undvikas	2	4	3
Att eleven känner till hur sin kropp påverkas av kostintaget	2	4	4
Att eleven känner till och bidrar till ett trevligt klimat i idrottshallen	2	4	3
Att eleven kan hantera nödsituationer vid vatten	4	4	4
Att eleven har kunskaper om bad, båt och isvett	3	4	4
Att eleven har kunskaper om friluftsliv och hur det påverkar hälsan	2	4	3

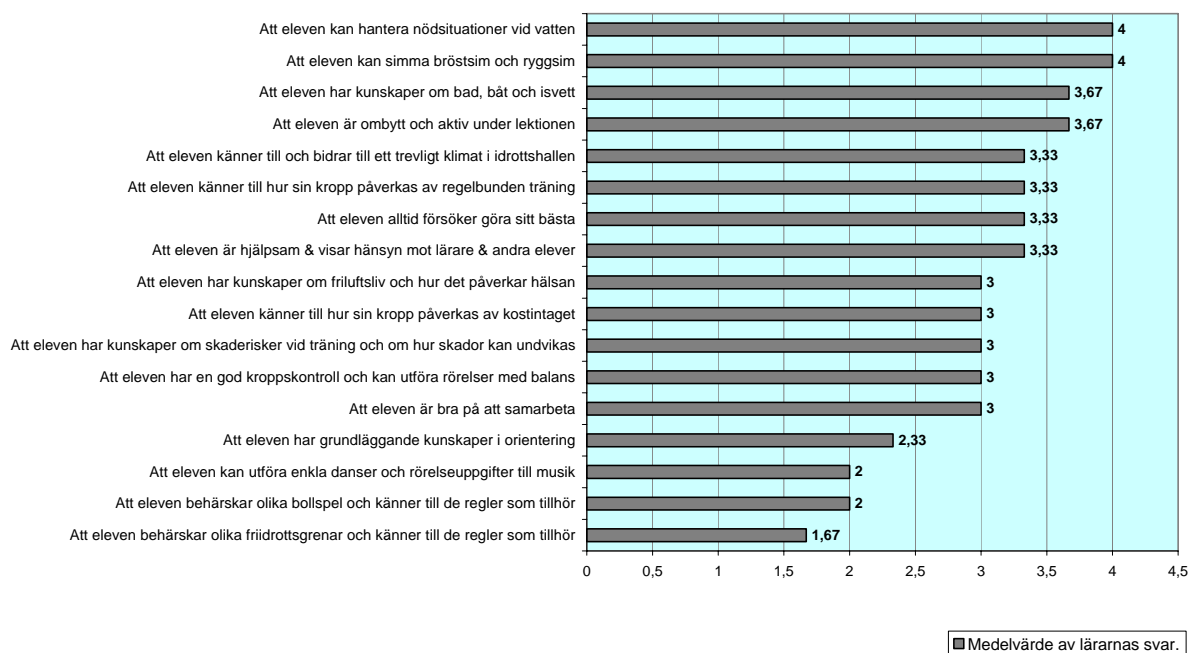
Tabell 5.1 Lärarnas uppfattning om betydelsen av olika bedömningsmoment inom idrott och hälsa (Bilaga 2).

Källa: Lärarenkät

N = 3 st.

I Tabellen går det att se vissa skillnader mellan lärarnas syn på vilka moment som är viktiga för bedömning av elever i idrott och hälsa. Ett moment som prioriteras högt av en lärare kan av en annan lärare värderas lågt.

Lärarnas syn på vad som är viktigt att bedöma på i idrott och hälsa

Figur 5.5 Lärarnas samlade uppfattning om betydelsen av olika bedömningsmoment inom idrott och hälsa (Bilaga 2).

Källa: Lärarenkät

N = 3 st.

I diagrammet som sammanfattar lärarnas svar på vad de anser vara viktiga moment för bedömningen av eleverna i idrott och hälsa syns det tydligt vilka kvalitéer som prioriteras. Moment som förknippas med vatten prioriteras högt medan de idrottsrelaterade kvalitéerna även av lärarna har låg prioritet sett ur ett bedömningsperspektiv.

En tydligare insikt i lärarnas syn på begreppen ”idrott” och ”hälsa” var också en del i syftet med undersökningen. I tabellen nedan redovisas lärarnas svar på vilka aktiviteter i ämnet de förknippar med ”idrott” respektive ”hälsa”. Lärarna fick precis som eleverna ta ställning och välja det alternativ de upplevde passade bäst (Bilaga 2). I tabellen är lärarnas svar utmärkta med ett x. Detta för att få en överblick av svarsfördelningen.

Lärarnas svar på vilka aktiviteter inom ämnet som bäst förknippas med idrott respektive hälsa.

	<u>Idrott</u>	<u>Hälsa</u>
Friidrott	xxx	
Lekar	xx	x
Simning	xx	x
Orientering	x	xx
Bollspel	xxx	
Avslappningsövningar		xxx
Samarbetsövningar		xxx
Kost		xxx
Uppvärmning	x	xx
Stretching/töjning	x	xx
Redskapsgymnastik	xx	x
Styrketräning	xx	x
Konditionsträning	x	xx
Hinderbana	xx	x
Dans		xxx
Friluftsliv		xxx
Promenader		xxx
Hantering av nödsituationer vid vatten		xxx
Känna till och kunna förebygga skador		xxx
Kunna regler	x	xx
Bad, båt och isvett		xxx
Skridskoåkning	xxx	
Kunskap om kroppen		xxx

Tabell 5.2 Fördelning av lärarnas svar över vilka moment inom ämnet idrott och hälsa som förknippas med idrott respektive hälsa (Bilaga 2).

Källa: Lärarenkät

N = 3 st.

Även i den här sammanställningen synliggörs lärarnas olika uppfattningar. Liksom för eleverna finns det vissa aktiviteter som tydligt förknippas med ”idrott” och vissa som tydligt förknippas med ”hälsa”.

5.2.2 Intervjuer

Intervjuerna ses som ett komplement till enkäten och därtill som en metod för att gå djupare in på lärarnas ståndpunkter. Vi har tittat närmare på om det finns mönster i lärarnas svar som stämmer överens med varandra. Följaktligen även vilka skilda åsikter de har i samma frågor. Vi har försökt att få fram kärnan i deras resonemang och synliggör detta genom en analys av lärarnas svar utifrån intervjuerna. Detta för att tydliggöra komplexiteten inom området som rör bedömning av elever efter det femte skolåret.

Svaren från de tre lärarna betecknas enligt följande: L1 (lärare 1), L2 (lärare 2) och L3 (lärare 3) för att tydligt se vem som svarat vad.

Vilka, anser du vara de viktigaste kriterierna vid bedömning av en elev i ämnet idrott och hälsa?

L1:

Orientering, simning, rörelse, röra sig rytmiskt, kunna förstå vissa bollspel, enkla lekar. Sen tittar jag även på hur de fungerar med övriga i klassen, om de bidrar till något när vi leker, spelar, springer eller om de förstör, för det är viktigt att han/hon inte förstör för andra som vill lära sig.

L2:

Att man är med är ombytt och gör sitt bästa utifrån sina egna förutsättningar, det är grundkriteriet. Med min gymnastiska bakgrund är jag även noga med att grovmotoriken finns, att den inte är något man måste träna på. Sen kommer att man kan delta i aktiviteten, kan samarbeta ta hänsyn, kunna vinna på ett bra sätt, kunna förlora på ett bra sätt.

L3:

Motoriken, kroppsuppfattningen, att de har koll på sin kropp. Att dom fungerar i grupp och samarbetar. Att vara en god kamrat tar jag upp i omdömet, likaså är inte delaktig i konflikter. Simningen är väldigt viktig, att man klarar av de uppsatta målen”.

Här kan vi se att L2 och L3 använder sig av liknande kriterier vid sin bedömning av eleverna. Gemensamt för båda är samarbetet. L1 däremot nämner inte samarbete som ett av de viktigaste bedömningskriterierna, istället fokuseras det på att eleven inte ska förstöra för övriga i klassen då det kan hindra dem att lära sig saker på lektionen. Detta kan dock tolkas som brist på samarbetsförmåga. Man kan tolka det som att L1 har konkretiserat sina bedömningskriterier genom att bedöma på de moment han omnämner. L2 och L3 framhåller interaktionen och samspelet eleverna emellan som det viktigaste kriteriet i deras bedömningsunderlag.

L2 framhåller även att det är viktigt att eleven är ombytt och gör sitt bästa utifrån sina egna förutsättningar. Vad vi uppfattade under intervjuerna med L1 och L3 är att de ser L2:s ovan nämnda bedömningskriterier som självklara för att kunna göra en bedömning av eleven över huvudtaget. L3 går även vidare med dessa synpunkter och anser att man behöver gott om tid för att kunna göra en rättvis bedömning ”*En rättvis bedömning kan du inte ge eleverna förrän du har haft dem i minst två terminer, för efter endast en termin är det svårt att fånga in alla i klassen*”. L3:s resonemang upplever vi som intressant och man kan här dra jämförelser med ett formativt bedömningssynsätt då han menar att bedömningen bör ske under en längre period.

Upplever du några svårigheter vid bedömningen?

L1:

Det finns två skillnader: Det ena är rena färdighetskunskaper och det andra är kunskaper om, eller hur man fungerar socialt. Man kan bedöma olikt, - två personer kan ju vara väldigt duktiga. Den ena är extremt duktig färdighetsmässigt i löpning, rörelse, simning - allting. Medan en annan person kanske inte har färdigheterna men är väldigt duktig kognitivt sett, klarar av att förstå sammanhang, deltar väldigt bra i olika sammanhang, kan förklara för andra. Då vet man inte riktigt vad man ska bedöma.

L2:

Kriterierna är väldigt mycket på övningar istället för hälsoperspektivet. Det är svårt att hinna med att titta på alla. Tyvärr är det en klick elever som man inte ser för att det finns andra som tar all uppmärksamhet. Jag tycker att det borde finnas två lärare under lektionen för att underlätta bedömning, genomförande och allt annat som tar mycket tid, exempelvis om någon slår sig eller att lösa konflikter.

L3:

Du ser dom som har svårt och du ser dom som stör, men de som är mittemellan är svåra att se. Dom sköter sig och gör det de ska, men det är väldigt svårt att se deras utveckling.

L1 diskuterar kring färdighetskunskaper ”i” och kunskaper ”om” de olika momenten inom ämnet och de svårigheter som kan uppstå i ett jämförande vid bedömningen. L2 och L3 lyfter tydligt fram den negativa sidan av bedömningsprocessen och vikten av tiden att se eleverna. De diskuterar vidare och vi kan här urskilja 2 typer av elever:

- De elever som tar all uppmärksamhet/stör
- De elever som är ”mittemellan”/gör det som ska göras

De elever som är mittemellan är svåra att bedöma framförallt ur ett summativt bedömningssynsätt. Vi kan inte i dessa svar tolka vilket synsätt L2 förhåller sig till, summativt eller formativt. Men vi kan tydligt se att det finns svårigheter vid bedömningen som orsakas av vad som uppfattas som goda egenskaper hos eleverna men även sämre egenskaper.

Vad anser du om kursplanen i Idrott och hälsa?

L1:

Den skulle kunna konkretiseras mycket mer, få lite mer faktiska mål som man verkligen ska nå upp till och inte bara vad man vill att det ska gås igenom. Har man ordet kunna med så kan man mäta det på något sätt, till skillnad från ordet känna till som är ett alldeles för stort begrepp

L2:

Den är rätt så flummig, de grundmotoriska formerna vet man ju vilka det är men att ha rörelser och dans till musik – var ligger ribban? Det är ju bara en känsla som jag själv har, så det är väldigt luddiga begrepp tycker jag.

L3:

För år 5 tycker jag den är ganska bra, den är inte för svår, det finns inte saker där som de inte klarar av. Jag tycker inte målen är luddiga i alla fall. Sen kan jag tycka att hälsoaspekten är svag när ämnet ändå heter Idrott och Hälsa.

Här är svaren hos L1 och L2 mycket tydligt då de båda anser att kursplanen är ”luddig” och borde konkretiseras mer. L1 drar resonemanget längre och ger förslag på lösningar för att

tydliggöra kursplanen ”*Har man ordet kunna med så kan man mäta det på något sätt, till skillnad från ordet känna till som är ett alldeles för stort begrepp*”.

L2 nämner den egna känslan som sitt rättesnöre i samband med kursplanens riktlinjer. Vi kan här anta att känslan grundar sig på erfarenheten inom ämnet.

För att förstå uttrycket med känslan så kanske den ändras och varieras från elev till elev i L2:s fall. Ett av grundkriterierna som tidigare nämnts för att bli bedömd av L2 var att eleven ”*gör sitt bästa utifrån sina egna förutsättningar*”. L3 har den motsatta synen på kursplanen till skillnad från L1 och L2. L3 uttrycker att målen är konkreta, inte ”luddiga”, men anser att hälsoaspekten får för lite utrymme i kursplanen i förhållande till ämnets namn.

Hur uppfattar du ”hälsans” respektive ”idrottens” betydelse för ämnet?

L1:

I namnet och på pappret har hälsa stor betydelse, men i undervisningssituation har idrotten en stor betydande roll. Ordet hälsa innebär rörelse, aktivitet, då utnyttjar man idrotten att aktivera, att röra sig så mycket som möjligt för att uppnå hälsa. Idrotten som begrepp inom Idrott och Hälsa har stor del i undervisningen men inte lika stor del i papperskopier om man säger så. Hälsa har större betydelse i de ”fina” kretsarna än idrott har men i själva verket använder sig de flesta idrottslärarna av idrotten för att nå hälsa.

L2:

Det är väl mer vad jag anser att idrott och hälsa är för mig. När jag hör namnet så tycker jag det har en för mycket tävlansinriktad klang för att passa i skolans miljö, där vi har alla, hela spektret på elever. Rörelse hade varit ett bättre ord på ämnet.

L3:

Om man utövar idrott så får man hälsa, det går hand i hand. Hälsa är att äta riktigt, så gör du det så orkar du idrotta. Jag tycker att idrott ger mer hälsa än hälsa ger idrott. Man ska inte bortse från hälsan, jag skulle inte vilja ha idrott bara, utan jag tycker att hälsan ska vara med. Just att lära eleverna vad hälsa är.

Vi kan tydligt se likheter mellan L1 och L3 i deras svar kring hur de anser att man uppnår hälsa. Begreppen går ihop, men användandet av idrottsutövande genererar hälsa. Vi kan också uttolka tydligare vad begreppet hälsa innebär för L1 och L3:

- Rörelse
- Aktivitet
- Att äta riktigt

Vidare så diskuterar lärarna att de idrottsliga momenten i undervisningen får mycket mer utrymme. L1 och L3 är överens om att idrott som begrepp är viktigt för ämnet. L2 uttrycker att begreppet idrott och hälsa ger en negativ klang som försvårar för vissa elever och är missvisande. L2 anser även att ett namnbyte till ”rörelse och hälsa” hade varit en bra lösning för att få bort idrottsstämpeln på ämnet vilket vi tolkar som att L2 anser är synonymt med tävling för många elever.

6. Diskussion

Att vårt val inför uppsatsskrivandet föll på att undersöka komplexiteten vid bedömning av elever i idrott och hälsa, grundar sig på att vi under utbildningen fått mycket litet kunskap om just bedömningsprocessen inom vårt ämne. Vi kan också konstatera att bedömningen skiljer sig från övriga ämnen. Bedömningsprocessen inom ämnet är komplicerat då det till huvuddelen är ett praktiskt ämne och rådande kursplan bygger på som vi uppfattar det oklara eller "luddiga" bedömningskriterier som ger ett stort tolkningsutrymme för den enskilde idrottspedagogen. Blickar vi bakåt kan vi också se att bedömningen som sker i skolorna inte bygger så mycket på prestation som tidigare. Så vad bedömer lärarna? Vad anser eleverna vara viktigt att bli bedömda på? Det är frågor som vi ställt i vårt arbete.

Det övergripande syftet var att undersöka vilka kvalitéer som idag premieras vid bedömning av elever i ämnet idrott och hälsa i slutet av det 5:e skolåret. Vidare var syftet att undersöka vilka kvalitéer eleverna själva anser vara viktiga att bli bedömda på i ämnet idrott och hälsa samt att få en klarare bild av begreppen "hälsa" och "idrott" ur ett elev/läroarperspektiv.

Vi kommer i denna diskussion med kursplanen för idrott och hälsa, Lpo 94 och relevant litteratur som grund analysera, dra slutsatser och framhålla egna reflektioner utifrån undersökningens resultat och därigenom försöka besvara de frågeställningar som ställs i inledningen av arbetet.

I och med införandet av nuvarande kursplan i idrott och hälsa ändrades ämnets karaktär och styrning. Till skillnad från tidigare kursplaner vilka var rikligt detaljerade och styrdes av innehållet är nuvarande kursplan målstyrd utifrån strävans- och uppnåendemål. Ämnet har utvecklats från att i stort sett enbart innehålla praktiska övningar till att även mer innefatta teoretiska kunskaper (Sandahl 2005).

I nedanstående tabell kan vi tydligare se hur ämnets innehåll och styrning förändrats.

	Lgr 62 och Lgr 69	Lgr 80	Lpo94
Ämnets namn	Gymnastik	Idrott	Idrott och hälsa
Antal tim/vecka	Ca 3	Ca 3	Ca 1-2
Styrning	Innehåll	Innehåll	Mål
Ansvarig	Statsmakten	Statsmakten	Kommun och Skola
Huvudmoment	Gymnastik	Gymnastik	Rörelse, rytmik och dans
	Dans	Hälsa hygien och ergonomi	Livsstil, livsmiljö och hälsa
	Lek	Bollspel och lekar	
	Bollspel	Dans	
	Fri idrott	Fri idrott	
	Orientering	Orientering och friluftsliv	
	Skidåkning	Lek	
	Skridskoåkning	Simning och livräddning	
	Simning	Skidåkning	
		Skridskoåkning och iskunskap	
Arbetsätt	Kollektiv fostran	Individuell utveckling	Individuell utveckling

Tabell 6.1 Översikt över grundskolans kursplaner för idrottsämnet från 1962 tills idag (Thedin Jakobsson 2005).

Vad detta fått för konsekvenser för bedömningen inom ämnet är värt att diskutera. Den bedömning som idag sker i skolan utgår enligt Tholin (2006) mer utifrån själva processen, till

skillnad från tidigare kursplaner där produkten var viktigast vid bedömning. För bedömningen i idrottsämnet medför det svårigheter eftersom elevernas resultat i olika idrottsmoment inte enbart skall ligga till grunden för bedömningen. Med utgångspunkt i de sociokulturella teorierna menar Korp (2003) att bedömningen måste fokusera både på läroprocesserna och på resultatet av lärandet men också integreras i undervisningen. Att göra eleverna delaktiga i undervisningen anser vi vara av stor vikt och enligt Lpo 94 skall så också vara fallet. *”De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig, skall omfatta alla elever. /.../ Enligt skollagen åligger det alla som arbetar i skolan att verka för demokratiska arbetsformer (1 kap. 2§)”* (Lpo 94 kap 2.3). Att även göra eleverna delaktiga i bedömningsprocessen tror vi ökar inställning till ämnet då eleverna får en större förståelse för vad de förväntas prestera.

För att få en rättvis och likvärdig bedömning i idrott och hälsa måste prestationerna även bedömas i förhållande till den enskilda elevens förutsättningar (Annerstedt 2002). Vi delar Annerstedt uppfattning då vi anser att det stämmer bra överens med det sociokulturella kunskapsperspektivet där läraren har till uppgift att i undervisningen utgå från elevens individuella utvecklingsnivå (Korp 2003). Vidare skall eleven enligt strävansmålen i kursplanen för idrott och hälsa stimuleras till ett bestående intresse för regelbunden fysisk aktivitet och ta ansvar för sin hälsa (Skolverket 2000, Kursplaner och betygskriterier). Detta anser vi ytterligare styrker ett processbaserat bedömningsperspektiv eftersom man som lärare då har möjligheten att kontinuerligt kunna korrigera och vägleda eleven, vilket leder till att elevens motivation i ämnet höjs eftersom en möjlighet till egen reflektion över inläring och prestation ges (Korp 2003).

Nackdelen med den nuvarande kursplanen i idrott och hälsa är enligt Annerstedt (2001) att det råder brist på klara bedömningskriterier vilket leder till att de flesta idrottslärarna i slutändan ändå gör någon form av helhetsbedömning av eleven. Detta visade även vår undersökning på. En av lärarna lyfte tydligt fram bristen på klara bedömningskriterier i kursplanen. *”Den är rätt så flummig. Allt handlar om vad man själv har för känsla om vilken gräns för godkänd som gäller. Är man bra i något själv så blir kanske ribban högre och man lägger mer energi på det”* (L2). Om bedömningen i idrott och hälsa skall ske utifrån elevernas individuella förutsättningar och om undervisningen har till uppgift att utgå ifrån elevernas individuella utvecklingsnivå är kanske kursplanen korrekt utformad. Eftersom uppnåendemålen i kursplanen inte tydligt anger vilken grad av kunskap eleven skall ha uppnått i slutet av år 5 kan de av läraren anpassas efter elevernas olika förutsättningar. Även innehållet i undervisningen kan anpassas då nuvarande kursplan är målstyrd och inte belyser vad undervisningen skall innehålla.

I resultatet av lärarnas svar angående vilka kvalitéer de ansåg vara viktigast vid bedömningen av elever i årskurs 5 fanns en del intressanta aspekter att lyfta fram. Enligt lärarnas samlade svar utifrån enkäten sågs elevernas förmåga att simma bröstsim och ryggsim samt kunna hantera nödsituationer vid vatten som de viktigaste momenten att bedöma. Dessa svar var även genomgående i intervjuerna. *”Simningen är väldigt viktig, att man klarar av de uppsatta målen”* (L3). Anledningen till att dessa moment av lärarna ansågs som de viktigaste bedömningsfaktorerna tror vi beror på att de finns med i det enda riktigt konkreta uppnåendemålet i kursplanen. Eleverna skall *”.../ kunna simma 200 meter, varav 50 meter på rygg, och hantera nödsituationer vid vatten”* (Skolverket 2000, Kursplaner och betygskriterier).

Även elevernas beteende har enligt lärarna stor betydelse ur bedömningssynpunkt. Samtliga lärare nämnde i intervjuerna beteenderelaterade faktorer som viktiga för bedömningen. Att eleven är ombytt och aktiv under lektionerna kan i intervjuerna dock uttolkas som ett grundkrav för elevens delaktighet i undervisningen. Lärare 2 uttryckte det klarare än de andra. *”Att man är med är ombytt och gör sitt bästa utifrån sina egna förutsättningar, det är grundkriteriet”*.

Vi håller med Carroll (1994) om att de beteenderelaterade faktorerna bör ha stor betydelse för den samlade bedömningen av en elev eftersom kunskap enligt det sociokulturella perspektivet bäst uppnås genom ett samarbete mellan lärare och elever (Dysthe 2003). Påvisar eleven stora brister i sitt beteende anser vi att det försvårar undervisningen då fokus enbart hamnar på elevens sociala utveckling istället för elevens kunskapsutveckling i ämnet. Detta bör enligt oss uppmärksammas i ett tidigt stadium och på bästa sätt åtgärdas så att fokus återigen hamnar på elevens kunskapsutveckling. Enligt strävansmålen i kursplanen skall skolan i sin undervisning sträva efter att eleven utvecklar sin sociala förmåga. Däremot nämns inget om elevens beteende i uppnåendemålen, betygskriterierna eller i bedömningens inriktning (Skolverket 2000, Kursplaner och betygskriterier). Utgår vi från det holistiska hälsoperspektivet Rydqvist och Winroth (2004) presenterar, ingår beteende i hög grad (Psykisk hälsa och social hälsa) och hälsa har dock enligt kursplanen stor betydelse för bedömningen i idrott och hälsa.

Under intervjuerna med lärarna fick vi intrycket av att de hade en ganska likvärdig syn på vad som var viktiga faktorer att grunda en bedömning på. I tabellen över lärarnas individuella enkätsvar kan vi dock se att det finns skilda uppfattningar gällande bedömning i idrott och hälsa. Där framgår att moment som prioriteras högt av en lärare kan värderas lågt av en annan lärare. Vi kan även se att faktorer som i intervjuerna nämnts som viktiga inte har varit lika högt prioriterade i enkätsvaren. Några av lärarna har alltså svarat på ett sätt i enkäten och senare under intervjun svarat på ett annat sätt. L2 betonar i intervjun att ett av de viktigaste bedömningskriterierna är elevens grovmotorik. I enkäten har hon däremot bedömt elevens kroppskontroll som mindre viktig (Tabell 5.1). L1 svarar i intervjun att det är viktigt att eleven fungerar med övriga klassen och inte förstör men har i enkäten svarat på frågan om eleven bidrar till ett trevligt klimat i idrottshallen som mindre viktigt vid bedömningen. Vad detta beror på är svårt för oss att svara på då vi i enkäten formulerat frågorna på ungefär samma sätt som lärarna sedan uttryckt sig under intervjuerna. Lärarnas olika syn på vad som är viktiga kriterier ur bedömningssynpunkt kan enligt oss ha en bakgrund i den tolkningsvänliga kursplanen för idrott och hälsa men även bero på vilken kunskapssyn de grundar sin undervisning i.

En viktig del i vår undersökning var att få med elevernas perspektiv på vad de ansåg vara viktiga faktorer när de blir bedömda i idrott och hälsa. Av resultatet kan vi utläsa att alla de bedömningsgrundande faktorer vi i elevenkäten kategoriserade under benämningen beteende har värderats högt av eleverna. Vad detta grundar sig i är svårare att förklara då vi inte gjorde några intervjuer med eleverna. En förklaring kan vara att eleverna tycker att man som pedagog bör lägga större vikt vid att uppmärksamma och synliggöra goda prestationer. Vi tycker det är intressant att elevernas svar i så stor utsträckning stämmer överens med lärarnas. En orsak till detta kan vara att idrottslärarna varit tydliga mot eleverna med vilka bedömningskriterier de använder sig av. Vi påpekade dock tydligt innan enkäten delades ut att vi endast var intresserade av elevernas egna åsikter.

När det gäller de minst viktiga bedömningskriterierna är både lärare och elever i stort sett överens. De kvalitéer som av både lärare och elever har lägst prioritet ur bedömningssynpunkt

är de som förknippas med idrott. Enda undantaget är simningen som klassas högt av både lärare och elever. I enkäterna listades sex olika idrottsmoment, fem av dessa moment ansåg eleverna vara minst viktiga moment att bli bedömda på. Det i särklass minst viktiga momentet var *att kunna utföra enkla danser och rörelseuppgifter till musik*.

Trots att de idrottsrelaterade bedömningskvalitéerna värderas lågt av både lärare och elever utgör de idrottsrelaterade aktiviteterna den i särklass största delen av undervisningen. Sandahl (2004) presenterar en undersökning gjord 2001 angående fördelningen av aktiviteter i undervisningen i idrott och hälsa.

Huvudmoment	Procentuell fördelning
Bollspel	30
Gymnastik	13,8
Fysisk träning	13,7
Dans	12,3
Friidrott	9,8
Friluftsliv	9
Simning	5
Teori	3,6
Övrigt	2,4

Tabell 6.2 Den procentuella fördelningen av huvudmomenten inom idrott och hälsa 2001 (Sandahl 2004).

Även lärarna i vår undersökning framhöll idrottsaktiviteternas dominans inom ämnet. På frågan, hur stor del av undervisningen läggs på olika "idrottsaktiviteter"/ hälsorelaterade aktiviteter? Svarade lärarna i intervjun enligt följande:

- *"90 % idrott, 10 % hälsa" (L1).*
- *"Ganska stor del. Det känns som om hälsodelarna är mer teoretiska. Jag tycker det är synd att ta bort ett idrottspass för då får inte barnen röra sig den veckan. Det läggs mycket mer tid på idrottsaktiviteter" (L2).*
- *"Jag skulle säga 80-90 % idrott och 20-10 % hälsa. Det handlar om några enstaka lektioner per år som jag går igenom hälsa. Jag har aldrig en hel teorilektion, för det skulle de aldrig klara av. Däremot kan jag köra en hel teorilektion med orientering men det är ju egentligen inte hälsa. Det kanske är en svaghet att man inte kör mer hälsa, jag har inte funderat över det här inom dessa områden tidigare" (L3).*

En för lärarna gemensamt uttryckt svårighet med bedömningen i idrott och hälsa var bristen på tid. *"Det är svårt att hinna med att titta på alla. Jag tycker att det borde finnas två lärare under lektionen för att underlätta bedömning, genomförande och allt annat som tar mycket tid"*(L2). Vidare uttrycker lärare 3 att *"Det är jättesvårt att hinna med alla elever, speciellt när man är ny. En rättvis bedömning kan du inte ge eleverna förrän du har haft dem i minst två terminer för efter endast en termin är det svårt att fånga in alla i klassen"*. Bristen på tid anser vi försvåra den formativa bedömningen som enligt Korp (2003) skall ske under en längre tid och där målet är att eleven skall ha uppnått en förbestämd kunskapsnivå vid tidsperiodens slut.

Elever och lärare fick även ta ställning till vad de förknippar med begreppen "idrott" respektive "hälsa". Relevansen för denna fråga var hög då vi uppfattade att begreppen behövde förtydligas. Som tidigare nämnts har begreppet "hälsa" fått en mer central roll för

bedömningen inom ämnet (Annerstedt m.fl. 2001). Hälsobegreppet är dock svårdefinierat (Thedin Jakobsson 2004).

Av elevsvaren kan vi urskilja att vissa moment tydligt förknippats med begreppet "idrott". Att just dessa moment förknippats med idrott kan bero på att flertalet av dem finns representerade inom föreningslivet och finns i elevernas närhet. Vi kan också se att de moment som förknippats med idrott innefattar mycket fysisk aktivitet. Begreppet "hälsa" förknippades av eleverna i huvudsak med icke fysiskt krävande moment som *kunskap om kroppen, avslappningsövningar, promenader* och *kost*. Sammantaget kan de moment som tydligast förknippades med hälsa också i större utsträckning utföras utanför idrottshallen vilket kan vara en betydande orsak till elevernas uppfattning. Vi kan även se att eleverna var oense om vad som innefattade "idrott" respektive "hälsa" i en stor del av de moment vi omnämnt i enkäten.

Ett liknande resultat kan vi se i lärarnas enkätsvar. Även lärarna hade svårt att enhetligt definiera ett flertal av momenten i enkäten. Lärarnas svårighet att definiera begreppen tror vi beror på att begreppen är så tätt knutna till varandra. Rörelse och motion är en viktig del i hälsobegreppet. "Om man utövar idrott så får man hälsa, det går hand i hand" (L3). Även RF nämner i sin definition av idrott att idrotten skall syfta till att vi mår bra (RF:s Stadgar 2007). Larsson (2007.b) skriver att idrottsutövandet i ämnet till stor del syftar till att utveckla elevernas kondition, rörlighet, uthållighet m.m. och utgångspunkten för verksamheten är att fysisk aktivitet är nyttigt för kroppen.

I diskussionerna med lärarna nämnde de oftast hälsa utifrån den holistiska hälsodimensionen, fysisk hälsa. Mat, motion, hygien m.m. (Rydqvist och Winroth 2004). Faktorer som finns med i dimensionerna som inbegriper psykisk och social hälsa framkom inte så ofta i hälsodiskussionen. Däremot fanns det en tydlig koppling till dessa faktorer då alla lärarna såg det som viktiga kvalitéer ur bedömningsynpunkt. Psykisk och social hälsa upplever vi vara starkt knutet till det sociokulturella perspektivet där elevens kunskapsutveckling uppstår i ett socialt samspel och förutsätter en god lärandemiljö Dysthe (2003).

En av pedagogerna gav en intressant bild av sin syn på hälsoarbetet i skolan.

Jag känner att jag inte trycker lika hårt på hälsoaspekten när de går i femman men tycker att det ska komma mer i högstadiet. Barn ska vara barn när de går i femman och man ska inte stoppa dem med för mycket information om vad de ska äta för då kan det bli "fel". Tjejerna fokuserar på att de inte får bli tjocka m.m. Man kanske trissar upp något. Sen drar jag information att man ska äta riktigt och sova riktigt men jag gör inte samma grej i femman som om jag hade undervisat i år 8-9. Hälsa är mer för de äldre åldrarna tycker jag. (L3)

I det här resonemanget utgår Lärare 3 ifrån den fysiska hälsodimensionen och vi håller med om att det kan bli "fel" om man lägger fel fokus i undervisningen. Dessa "fel" kan i värsta fall även leda fram till psykisk och social ohälsa vilket motverkar ämnets hälsosyfte. Vi anser dock att hälsodelen skall ha en stor roll redan i grundskolans tidigare år men självklart skall undervisningen anpassas efter elevernas ålder och förståelse. Detta anser vi, ur ett didaktiskt perspektiv, vara en väldigt stark orsak till att man som lärare måste ha en klar uppfattning om vad god hälsa innebär och hur det skall implementeras i undervisningen.

Som svar på frågeställningarna i början av diskussionen kan vi sammanfatta att det råder vissa individuella skillnader i vad lärarna ansåg vara de viktigaste bedömningskvalitéerna hos eleverna. Utifrån de sammanlagda resultaten och intervjuerna kan vi dock se att simningen

samt elevernas beteende av lärarna värderats högst. Detta trots att inga beteenderelaterade kvalitéer nämns i samband med bedömning i kursplanen för idrott och hälsa. De helt klart lägst prioriterade kvalitéerna var de som innefattas i idrottsaktiviteter, med undantag för simningen.

När det gäller elevsvaren angående vilka kvalitéer de ansåg vara viktigast när de blir bedömda i idrott och hälsa kan vi sammanfatta att de i stort sett är likvärdiga med lärarnas svar. De beteenderelaterade egenskaperna värderades dock lite högre.

Utifrån undersökningen resultat anser vi att idrottslärare på varje skola bör utforma en väl genomarbetad arbetsplan för idrott och hälsa, som förtydligar och konkretiserar strävans- och uppnåendemålen. Även ur ett didaktiskt perspektiv bör det finnas anvisningar om vad undervisningen skall innehålla, hur den skall genomföras och varför. Vi kan i undersökningen se att de tillfrågade lärarna till viss del bedömer och tolkar uppnåendemålen olika vilket kan få konsekvensen att idrottsundervisningen i grundskolan blir ojämn innehållsmässigt och bedömningsmässigt från skola till skola. För att minska den risken anser vi att eleverna bör göras delaktiga i bedömningsprocessen genom att informeras om vad bedömningen innefattar. Detta tror vi ökar elevernas inställning till ämnet då de får en större förståelse för vad de förväntas prestera.

Ytterligare en slutsats vi kan dra utifrån undersökningen är att det är väldigt viktigt att som lärare i idrott och hälsa ha klara uppfattningar om hälsans roll i ämnet. Att tydliggöra vad god hälsa innebär och hur hälsodelen skall ingå i ämnet. Det är även viktigt att diskutera och tydliggöra för eleverna vad som innefattas i begreppet hälsa.

Vårt förslag på fortsatt forskning inom området är att undersöka och göra en översikt över de lokala arbetsplaner i idrott och hälsa som finns på grundskolorna. Detta för att få en samlad överblick över hur utformningen och innehållet i ämnet tolkas och på så sätt bidra till en ökad förståelse för ämnets karaktär.

7. Källförteckning

Litteratur

Annerstedt, C. (2007). *Att (lära sig) vara lärare i idrott och hälsa*. Göteborg: Multicare AB.

Annerstedt, C., Peitersen, B., & Rönholt, H. (2001). *Idrottsundervisning. Ämnet idrott och hälsas didaktik*. Göteborg: Multicare AB.

Blom, K. A. & Lindroth, J. (2002). *Idrottens historia. Från antika arenor till modern massrörelse*. Farsta: SISU Idrottsböcker.

Carroll, B. (1994). *Assessment in Physical Education. A Teacher's Guide to the Issues*. London: The Falmer Press.

Dysthe, O. (2003). (Red.). *Dialog, samspel och lärande*. Lund: Studentlitteratur

Ejlertsson, G. (2005). *Enkäten i praktiken. En handbok i enkätmetodik*. (2:a uppl.). Lund: Studentlitteratur.

Engström, L-M. (2004). *Idrott som social markör*. (4:e uppl.). Stockholm: HLS Förlag.

Hartman, J. (2004). *Vetenskapligt tänkande - Från kunskapsteori till metodteori*. Lund: Studentlitteratur.

Korp, H. (2003). *Kunskapsbedömning: hur, vad och varför*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling.

Kungl. Skolöverstyrelsen. (1962). *Läroplan för grundskolan, Lgr 62*. Stockholm: Kungl. Skolöverstyrelsen.

Larsson, H (2007.a). *Idrott och hälsa – en del av idrottskulturen*. Larsson, H. & Meckbach, J. (red.), *Idrottsdidaktiska utmaningar* (s. 54-69). Stockholm: Liber AB.

Larsson, H. (2007.b). *Skolans rörelseuppdrag*. Larsson, H. & Meckbach, J. (red.), *Idrottsdidaktiska utmaningar* (s. 36-53). Stockholm: Liber AB.

- Meckbach, J. (2004). *Ett ämne i förändring – eller är allt sig likt?* Larsson, H. & Redelius, K. (red.). *Mellan nytta och nöje. Bilder av ämnet idrott och hälsa* (s. 81-98). Stockholm: Idrottshögskolan.
- Nordlund, A. (1982). *Idrottens pedagogik*. (Uppl. 2:1.). Malmö: Liber AB.
- Raustorp, A. (2000). *Att lära fysisk aktivitet*. Uppsala: Kunskapsföretaget.
- Sandahl, B. (2005). *Ett ämne för alla? Normer och praktik i grundskolan idrottsundervisning 1962-2002*. Stockholm: Carlsson.
- Sandahl, B. (2004). *Ett ämne för vem? Idrottsämnet i grundskolan 1962 – 2002*. Larsson, H. & Redelius, K. (red.). *Mellan nytta och nöje. Bilder av ämnet idrott och hälsa* (s. 44-69). Stockholm: Idrottshögskolan.
- Skolöverstyrelsen. (1969). *Läroplan för grundskolan, Lgr 69*. Stockholm: Liber.
- Skolöverstyrelsen. (1980). *Läroplan för grundskolan. Lgr 80*. Stockholm: Liber.
- Stukát, S. (2005). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.
- Theidin Jakobsson, B. (2007). *Att undervisa i hälsa*. Larsson, H. & Meckbach, J. (red.), *Idrottsdidaktiska utmaningar* (s.176-192). Stockholm: Liber AB.
- Theidin Jakobsson, B. (2004). *Basket, brännboll och så lite hälsa!* Larsson, H. & Redelius, K. (red.). *Mellan nytta och nöje. Bilder av ämnet idrott och hälsa* (s. 99-122). Stockholm: Idrottshögskolan.
- Trost, J. (2001). *Enkätboken*. Lund: Studentlitteratur.
- Trost, J. (2007). *Kvalitativa intervjuer*. (Uppl. 3:4). Lund: Studentlitteratur.
- Vygotsky, L. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Elektroniska källor

Annerstedt, C. (2002). *Betygssättning i idrott och hälsa*. IR. Skolverket (Red.), *Att bedöma eller döma*. (s. 125-141). Liber, Stockholm. Hämtat 2008-05-06, från <http://www.skolverket.se/publikationer?id=933>

Riksidrottsförbundet. (2005). *Idrotten vill*. Hämtat 2008-05-14, från http://www.rf.se/ImageVault/Images/id_164/scope_128/ImageVaultHandler.aspx

Riksidrottsförbundet. (2007). *RF:s Stadgar*. Hämtat 2008-05-14, från http://www.rf.se/ImageVault/Images/id_119/scope_128/ImageVaultHandler.aspx

Skolverket. (2000). *Kursplan idrott och hälsa*. Hämtat 2008-05-07, från <http://www3.skolverket.se/ki03/front.aspx?sprak=SV&ar=0708&infotyp=23&skolform=11&id=3872&extraId=2087>

Skolverket. (2006). *Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet - Lpo 94*. Hämtat 2008-05-19, från <http://www.skolverket.se/publikationer?id=1069>

Theдин Jakobsson, B. (2005). *Hälsa – vad är det i ämnet idrott och hälsa? En studie av lärares tal om ämnet idrott och hälsa*. (Rapport i serien Skola-Idrott-Hälsa, Nr 4). Stockholm: Idrottshögskolan. Hämtat 2008-05-08, från <http://www.ihs.se/upload/1276/SIH-rapport%20nr%204..pdf>

Tholin, J. (2006). *Att kunna klara sig i okänd natur*. Högskolan i Borås. Hämtat 2008-05-08, från <http://www.hb.se/till/tholin/TholinAvh.pdf>

Rapporter

Hjälme, A. (1994). *Mål, styrning och lärares frihet i yrkesutövningen. En studie av 1946 års skolkommissons betänkande och Lgr 62*. (Avhandling för licentiatexamen). Uppsala: Pedagogiska institutionen.

Lukoczky, D. & Renebrandt, C. (2007). *Skolans idrottsundervisning – från prestation till deltagande. – En jämförelse mellan Lgr 80 och Lpo 94 för de senare åren ur ett lärarperspektiv* (Pedagogiskt/didaktiskt examensarbete, GIX 182, 10 poäng) Växjö: Institutionen för humaniora.

8. Bilagor

Bilaga 1 - Elevenkät

Hej!

Vi är två lärarstudenter på Göteborgs universitet som gör en undersökning om skolämnet Idrott och hälsa. Vi är intresserade av din syn på bedömningen inom ämnet samt vilka moment inom ämnet du tycker passar bäst in under begreppet idrott respektive hälsa.

Det är frivilligt att göra enkäten och dina svar är och förblir helt anonyma. Den färdiga uppsatsen kommer att finnas på Göteborgs universitets hemsida om du är intresserad av att läsa den. Vi uppskattar att du vill hjälpa oss!

Med vänliga hälsningar Gustav Elowson och Kristian Loodh

Skola: _____

Kille () **Tjej** ()

Del 1. Idrott eller hälsa?

Vilka av följande alternativ **tycker du** stämmer bäst överens med begreppet Idrott?

Vilka av följande alternativ **tycker du** stämmer bäst överens med begreppet Hälsa?

Sätt ett kryss under det begrepp du tycker stämmer bäst. OBS! Endast **ett kryss** per alternativ.

Exempel:

Tycker du att bollspel passar bäst under begreppet idrott, sätter du ett kryss där.

	Idrott	Hälsa
Bollspel	(X)	()
<hr/>		
Friidrott (Längdhopp, 60 m, höjdhopp m.m.)	()	()
Lekar (Killerball, spökboll, skeppsbrott m.m.)	()	()
Simning (Bröstsims och ryggsims)	()	()
Orientering (Kunna läsa och förstå en karta)	()	()
Bollspel (Basket, badminton, brännboll m.m.)	()	()

Avslappningsövningar (Lugna övningar som får dig att slappna av och varva ner)	()	()
Samarbetsövningar (Övningar där samarbete krävs för att klara en uppgift)	()	()
	Idrott	Hälsa
Kost (Hur maten du äter påverkar kroppen)	()	()
Uppvärmning (Värma upp kroppen inför en aktivitet)	()	()
Stretching / Töjning (Sträcka ut musklerna innan eller efter aktivitet)	()	()
Redskapsgymnastik (Kullerbytta, ringar, balansgång m.m.)	()	()
Styrketräning (Armhävningar, situps, knäböj m.m.)	()	()
Konditionsträning (Löpning, hopprep m.m.)	()	()
Hinderbana (Redskapsbana, inte nudda mark m.m.)	()	()
Dans (Rörelse till sång och musik)	()	()
Friluftsliv (Vistas i naturen, kunskap om allemansrätten m.m.)	()	()
Promenader (Att vara ute och gå)	()	()
Hantering av nödsituationer vid vatten (Kunna larma 112, livboj, förlängda armen m.m.)	()	()
Känna till och kunna förebygga skador (Veta hur skador kan undvikas och utföra övningar på ett säkert sätt)	()	()
Kunna regler (Ha kunskap om de regler som tillhör aktiviteten)	()	()
Bad-, båt- och isvett (Ha kunskap om hur du på ett säkert sätt vistas vid sjö, i båt och på is)	()	()
Skridskoåkning (Hockey, bandy, konståkning m.m.)	()	()
Kunskap om kroppen (Ha kunskap om hur människokroppen fungerar)	()	()

Del 2. Vad **tycker du** det är viktigt att bli bedömd på i ämnet idrott och hälsa?

I del 2 vill vi att du markerar med ett kryss hur viktigt du tycker varje alternativ är för din bedömning i ämnet Idrott och hälsa. Skalan går från inte viktigt alls (0) till mycket viktigt (4).

Exempel

– **Att du är ombytt och aktiv under lektionen.**

	Inte viktigt alls				Mycket viktigt
	0	1	2	3	4
Svar:	()	()	()	()	()

Om du tycker att alternativet ”att du är ombytt och aktiv under lektionen” är mycket viktigt för din bedömning kryssar du i under 4, om du istället tycker att det inte alls är viktigt kryssar du i under 0. Tycker du betydelsen ligger någonstans däremellan kryssar du 1 – 3 beroende på hur nära 0 eller 4 den ligger

2.1 Beteende

Hur viktiga **tycker du** följande alternativ är för din bedömning i Idrott och hälsa?

1. Att du är ombytt och aktiv under lektionen.

	Inte viktigt alls				Mycket viktigt
	0	1	2	3	4
Svar:	()	()	()	()	()

2. Att du är hjälpsam och visar hänsyn mot lärare och andra elever.

	0	1	2	3	4
Svar:	()	()	()	()	()

3. Att du är bra på att samarbeta.

	0	1	2	3	4
Svar:	()	()	()	()	()

4. Att du alltid försöker göra ditt bästa.

	0	1	2	3	4
Svar:	()	()	()	()	()

2.2 Idrott.

Hur viktiga **tycker du** följande alternativ är för din bedömning i Idrott och hälsa?

1. Att du behärskar olika bollspel och känner till de regler som tillhör.

	Inte viktigt alls				Mycket viktigt
	0	1	2	3	4
Svar:	()	()	()	()	()

2. Att du kan simma bröstsim och ryggsim.

Svar:	()	()	()	()	()
-------	-----	-----	-----	-----	-----

3. Att du kan utföra enkla danser och rörelseuppgifter till musik.

Svar:	()	()	()	()	()
-------	-----	-----	-----	-----	-----

4. Att du har grundläggande kunskaper i orientering.

Svar:	()	()	()	()	()
-------	-----	-----	-----	-----	-----

5. Att du behärskar olika friidrottsgrenar och känner till de regler som tillhör.

Svar:	()	()	()	()	()
-------	-----	-----	-----	-----	-----

6. Att du har en god kroppskontroll och kan utföra rörelser med balans.

Svar:	()	()	()	()	()
-------	-----	-----	-----	-----	-----

2.3 Hälsa.

Hur viktiga **tycker du** följande alternativ är för din bedömning i Idrott och hälsa?

1. Att du känner till hur din kropp påverkas av regelbunden träning.

	Inte viktigt alls				Mycket viktigt
	0	1	2	3	4
Svar:	()	()	()	()	()

2. Att du har kunskaper om skaderisker vid träning och om hur skador kan undvikas.

Svar:	()	()	()	()	()
-------	-----	-----	-----	-----	-----

3. Att du känner till hur din kropp påverkas av den mat du äter.

Svar:	()	()	()	()	()
-------	-----	-----	-----	-----	-----

4. Att du känner till och bidrar till ett trevligt klimat i idrottshallen.

Svar:	()	()	()	()	()
-------	-----	-----	-----	-----	-----

5. Att du kan hantera nödsituationer vid vatten.

Svar:	()	()	()	()	()
-------	-----	-----	-----	-----	-----

6. Att du har kunskaper om bad-, båt- och isvett.

Svar:	()	()	()	()	()
-------	-----	-----	-----	-----	-----

7. Att du har kunskaper om friluftsliv och hur det påverkar din hälsa.

Svar:	()	()	()	()	()
-------	-----	-----	-----	-----	-----

Bilaga 2 – Pedagogenkäten

Hej!

Vi är två lärarstudenter på Göteborgs universitet som gör en undersökning om skolämnet Idrott och hälsa. Vi är intresserade av din syn på bedömningen inom ämnet samt vilka moment inom ämnet du tycker passar bäst in under begreppet idrott respektive hälsa.

Det är frivilligt att göra enkäten och dina svar är och förblir helt anonyma. Den färdiga uppsatsen kommer att finnas på Göteborgs universitets hemsida om du är intresserad av att läsa den. Vi uppskattar att du vill hjälpa oss!

Med vänliga hälsningar Gustav Elowson och Kristian Loodh

Man () Kvinna () Varit verksam idrottslärare i _____ år.

Del 1. Idrott eller hälsa?

Vilka av följande alternativ **tycker du** stämmer bäst överens med begreppet Idrott?

Vilka av följande alternativ **tycker du** stämmer bäst överens med begreppet Hälsa?

Sätt ett kryss under det begrepp du tycker stämmer bäst. OBS! Endast **ett kryss** per alternativ.

Exempel:

Tycker du att bollspel passar bäst under begreppet idrott, sätter du ett kryss där.

	Idrott	Hälsa
Bollspel	(X)	()
<hr/>		
Friidrott (Längdhopp, 60 m, höjdhopp m.m.)	()	()
Lekar (Killerball, spökboll, skeppsbrott m.m.)	()	()
Simning (Bröstsimm och ryggsimm)	()	()
Orientering (Kunna läsa och förstå en karta)	()	()
Bollspel (Basket, badminton, brännboll m.m.)	()	()
Avslappningsövningar (Lugna övningar där eleverna får slappna av och varva ner)	()	()

Samarbetsövningar (Övningar där samarbete krävs för att klara en uppgift)	()	()
	Idrott	Hälsa
Kost (Kunskap om hur maten du äter påverkar kroppen)	()	()
Uppvärmning (Värma upp kroppen inför en aktivitet)	()	()
Stretching / Töjning (Sträcka ut musklerna innan eller efter aktivitet)	()	()
Redskapsgymnastik (Kullerbytta, ringar, balansgång m.m.)	()	()
Styrketräning (Armhävningar, situps, knäböj m.m.)	()	()
Konditionsträning (Löpning, hopprep m.m.)	()	()
Hinderbana (Redskapsbana, inte nudda mark m.m.)	()	()
Dans (Rörelse till sång och musik)	()	()
Friluftsliv (Vistas i naturen, kunskap om allemansrätten m.m.)	()	()
Promenader (Att vara ute och gå)	()	()
Hantering av nödsituationer vid vatten (Kunna larma 112, livboj, förlängda armen m.m.)	()	()
Känna till och kunna förebygga skador (Veta hur skador kan undvikas och utföra övningar på ett säkert sätt)	()	()
Kunna regler (Ha kunskap om de regler som tillhör aktiviteten)	()	()
Bad-, båt- och isvett (Att på ett säkert sätt vistas vid sjö, i båt och på is)	()	()
Skridskoåkning (Hockey, bandy, konståkning m.m.)	()	()
Kunskap om kroppen (Ha kunskap om hur människokroppen fungerar)	()	()

Del 2. Vad **tycker du** är viktigast att bedöma eleverna på i ämnet idrott och hälsa?

I del 2 vill vi att du markerar med ett kryss hur viktigt du tycker varje alternativ är för din bedömning i ämnet Idrott och hälsa. Skalan går från inte viktigt alls (0) till mycket viktigt (4).

Exempel

– Att eleven är ombytt och aktiv under lektionen.

	Inte viktigt alls		Mycket viktigt		
	0	1	2	3	4
Svar:	()	()	()	()	()

Om du tycker att alternativet ”att du är ombytt och aktiv under lektionen” är mycket viktigt för bedömningen kryssar du i under 4, om du istället tycker att det inte alls är viktigt kryssar du i under 0. Tycker du betydelsen ligger någonstans däremellan kryssar du 1 – 3 beroende på hur nära 0 eller 4 den ligger

2.1 Beteende

Hur viktiga **tycker du** följande alternativ är för din bedömning av elever i Idrott och hälsa?

1. Att eleven är ombytt och aktiv under lektionen.

	Inte viktigt alls		Mycket viktigt		
	0	1	2	3	4
Svar:	()	()	()	()	()

2. Att eleven är hjälpsam och visar hänsyn mot lärare och andra elever.

	0	1	2	3	4
Svar:	()	()	()	()	()

3. Att eleven är bra på att samarbeta.

	0	1	2	3	4
Svar:	()	()	()	()	()

4. Att eleven alltid försöker göra sitt bästa.

	0	1	2	3	4
Svar:	()	()	()	()	()

2.2 Idrott.

Hur viktiga **tycker du** följande alternativ är för din bedömning av elever i Idrott och hälsa?

1. Att eleven behärskar olika bollspel och känner till de regler som tillhör.

	Inte viktigt alls			Mycket viktigt	
	0	1	2	3	4
Svar:	()	()	()	()	()

2. Att eleven kan simma bröstsim och ryggsim.

Svar:	()	()	()	()	()
-------	-----	-----	-----	-----	-----

3. Att eleven kan utföra enkla danser och rörelseuppgifter till musik.

Svar:	()	()	()	()	()
-------	-----	-----	-----	-----	-----

4. Att eleven har grundläggande kunskaper i orientering.

Svar:	()	()	()	()	()
-------	-----	-----	-----	-----	-----

5. Att eleven behärskar olika friidrottsgrenar och känner till de regler som tillhör.

Svar:	()	()	()	()	()
-------	-----	-----	-----	-----	-----

6. Att eleven har en god kroppskontroll och kan utföra rörelser med balans.

Svar:	()	()	()	()	()
-------	-----	-----	-----	-----	-----

2.3 Hälsa.

Hur viktiga **tycker du** följande alternativ är för din bedömning av elever i Idrott och hälsa?

1. Att eleven känner till hur sin kropp påverkas av regelbunden träning.

	Inte viktigt alls				Mycket viktigt
	0	1	2	3	4
Svar:	()	()	()	()	()

2. Att eleven har kunskaper om skaderisker vid träning och om hur skador kan undvikas.

Svar:	0 ()	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()
-------	----------	----------	----------	----------	----------

3. Att eleven känner till hur sin kropp påverkas av kostintaget.

Svar:	0 ()	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()
-------	----------	----------	----------	----------	----------

4. Att eleven känner till och bidrar till ett trevligt klimat i idrottshallen.

Svar:	0 ()	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()
-------	----------	----------	----------	----------	----------

5. Att eleven kan hantera nödsituationer vid vatten.

Svar:	0 ()	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()
-------	----------	----------	----------	----------	----------

6. Att eleven har kunskaper om bad-, båt- och isvett.

Svar:	0 ()	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()
-------	----------	----------	----------	----------	----------

7. Att eleven har kunskaper om friluftsliv och hur det påverkar hälsan.

Svar:	0 ()	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()
-------	----------	----------	----------	----------	----------

Bilaga 3 – Intervjufrågor till idrottspedagoger

1. Vilka, anser du är de viktigaste kriterierna vid bedömning av en elev i ämnet Idrott och hälsa?

Varför tycker du att just dessa är viktiga för bedömningen?
Finns det några svårigheter vid bedömningen?

2. Vad tycker du om kursplanen i Idrott och hälsa?

Vad tycker du är bra med nuvarande kursplan?
Vad tycker är mindre bra med nuvarande kursplan?
Saknar du något i nuvarande kursplan?

3. Hur uppfattar du ”idrottens” betydelse för ämnet?

Hur stor del av undervisningen läggs på olika ”idrottsaktiviteter”?
Hur uppfattar du samhällets syn på ”idrottens” betydelse för ämnet?

4. Hur uppfattar du ”hälsans” betydelse för ämnet?

Hur stor del av undervisningen läggs på olika ”hälsorelaterade aktiviteter”?
Hur uppfattar du samhällets syn på ”hälsans” betydelse för ämnet?

Bilaga 4 – Brev till rektorer

Hej!

Vi är två lärarstudenter på Göteborgs universitet som skriver examensarbete. Arbetet handlar om bedömning i ämnet Idrott och hälsa. Vi är intresserade av elevers syn på bedömningen inom ämnet samt vilka moment inom ämnet de tycker passar bäst in under begreppet idrott respektive hälsa.

Vi skulle uppskatta om vi fick komma till er skola och genomföra en enkätundersökning med elever i år 6. Enkäten är enkel att genomföra och innehåller inga frågor av känslig karaktär.

Det är frivilligt för eleverna att besvara enkäten och alla svar är och förblir helt anonyma. Varken skola eller individuella enkätsvar kommer att nämnas i den färdiga rapporten. Vi kommer själva att vara på plats för att informera och svara på eventuella frågor vid genomförandet av enkäten. Den färdiga uppsatsen kommer att finnas på Göteborgs universitets hemsida om du är intresserad av att läsa den.

Vi bifogar enkäten och ett färdigt informationsbrev som kan skickas till vårdnadshavare för elever om det anses behövas.

Vid frågor kontakta oss gärna!

Gustav Elowson
g@elowson.se

Kristian Loodh
kristian.loodh@gbgd.se

Bilaga 5 – Brev till klassföreståndare/vårdnadshavare

Hej!

Vi är två lärarstudenter på Göteborgs universitet som skriver examensarbete. Arbetet handlar om bedömning i ämnet Idrott och hälsa. Vi är intresserade av elevers syn på bedömningen inom ämnet samt vilka moment inom ämnet de tycker passar bäst in under begreppet idrott respektive hälsa. Enkäten är enkel att genomföra och innehåller inga frågor av känslig karaktär.

Det är frivilligt att göra enkäten och alla svar är och förblir helt anonyma. Varken skola eller individuella enkätsvar kommer att nämnas i den färdiga rapporten. Vi kommer själva att vara på plats för att informera och svara på eventuella frågor vid genomförandet av enkäten. Den färdiga uppsatsen kommer att finnas på Göteborgs universitets hemsida om du är intresserad av att läsa den.

Vid frågor kontakta oss gärna!

Gustav Elowson
g@elowson.se

Kristian Loodh
kristian.loodh@gbgsd.se